

പാലോസിന്റെ അഭിവാദ്യങ്ങളും അന്തിമ ദൈവീക സ്തുതികളും

രു വ്യക്തികൾ ഒട്ടനവധി സുഹൃത്തുകൾ ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകരുത് എന്ന് ആരോ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് - നമ്മിൽ ഭൂതിഭാഗം പേരും അത് സമ്മതിക്കും.¹ ശലോ മൊൻ സദ്ഗവാക്യങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെ എഴുതി: “സ്നേഹിതൻ എല്ലാക്കാലത്തും സ്നേഹിക്കുന്നു (സഖ. 17:17). “സഹോദരനേകാളും പറ്റുള്ള സ്നേഹിതനും ഉണ്ട്.” (സഖ. 18:24). ജനകീയനായ പ്രസംഗകൾ മാർഷൽ കീബിൾ ഇങ്ങനെ പായാറുണ്ടായിരുന്നു, “എനിക്ക് ദശലക്ഷം ഡോളർ ഇല്ല. എന്നാൽ എനിക്ക് ദശലക്ഷം സുഹൃത്തുകളുണ്ട്.” എനിക്ക് അദ്ദേഹം ചിരിച്ചു കൊണ്ട് കൂട്ടിച്ചേരുകും, “എനിക്കാവശ്യമാണെങ്കിൽ ആ ദശലക്ഷം സുഹൃത്തുകൾ എനിക്ക് രു ഡോളർ നൽകും.”

പാലോസിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശുശ്രൂഷയെയും എതിർത്ത പിരോധികൾ പാലോസിനുണ്ടായിരുന്നു (3:8; 15:31; 2 കൊരി. 11:26; പിലി. 3:18). എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന് നിരവധി സുഹൃത്തുകളും ഉണ്ടായിരുന്നു (പ്രവൃ. 19:31; 24:23; 27:3). അവർ ഓരോരുത്തരോടും അദ്ദേഹത്തിന് കൃതജ്ഞതയുമുണ്ടായിരുന്നു. മൊത്തത്തിൽ, രോമർ 16 മുപ്പത്തിയഞ്ച് വ്യക്തികളുടെ പേരുകൾ പരാമർശി കുന്നുണ്ട്; ഇവർിൽ ഭൂതിഭാഗവും പാലോസിന്റെ സുഹൃത്തുകളായിരുന്നു. ഇവർിൽ ചിലർ നമുകൾ പരിചിതരാണ്. എന്നാൽ ഇവർിൽ നിരവധി പേരും ഇവിടെ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു മാത്രം അറിയപ്പെടുന്നവരാണ്. അറിയപ്പെടാത്തവരാണെങ്കിലും ഏറെ അറിയപ്പെടുന്നവരാണെങ്കിലും എല്ലാവരും പാലോസിന് പ്രധാന പ്ലേവരായിരുന്നു.

ഹേബയേക്കുവിച്ചുള്ള പാലോസിന്റെ പ്രശംസ (16:1, 2)

¹മമുടെ സഹോദരിയും കെംകെയസഭയിലെ ശുശ്രൂഷകാരിയുമായ ഫേബയെ ²നിങ്ങൾ വിശ്വാദമാർക്കു യോഗ്യമാംവണ്ണം കർത്താവിന്റെ നാമത്തിൽ കൈകെണ്ണാണു, അവർക്കു നിങ്ങളുടെ സഹായം വേണ്ണുന്ന ഏതു കാര്യത്തിലും സഹായിക്കേണ്ടതിനു ഞാൻ നിങ്ങളെ ഭരമേംപിക്കുന്നു. അവളും പലർക്കും വിശേഷാൽ എനിക്കും സഹായം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

വാക്യങ്ങൾ 1, 2. ഈ അബ്ദ്യാധം ആരംഭിക്കുന്നത് അഭിനന്ദന വാക്കുകളോ എന്നാണ്. പാലോസിന്റെ കാലത്ത് മുഖവുംയുടെയും പ്രശംസയുടെയും കാത്തുകൾ സാധാരണമായിരുന്നു (പ്രവൃ. 18:27; 2 കൊരി. 3:1; 8:18-24). ഇത് ക്രിസ്തീയ വിശാസികളെ പഴി തെറ്റിച്ചു കളഞ്ഞെന്നും വ്യാജ ഉപരേശ കൾക്ക് നിന്നും അവരുടെ അതിമി സർക്കാരപ്രിയത്ത മുതലെടുക്കുന്നതിന്

ശ്രമിച്ചുക്കാവുന്ന കപട വേഷക്കാരിൽ നിന്നും സംരക്ഷിച്ചു.

പൗലോസ് പരിഞ്ഞു, നമ്മുടെ സഹോദരി ഫേബായെ നിങ്ങളെ രേമേൽപ്പിക്കുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ ആത്മീയ കൃത്യംബത്തിലെ (സഭ) സ്ത്രീകളായ അംഗങ്ങൾ “സഹോദരിമാർ” ആണ്. എന്നാൽ, ശ്രീക്ക് ഭാഷയിലെ പുതിയ നിയമത്തിൽ സ്ത്രീയായ ക്രിസ്തീയ വിശാസിയെ പരാമർശിക്കുന്നതിനും ചായി “സഹോദരി” (അംഗൾഫ്, *adelphē*) എന്ന പ്രയോഗം അപൂർവ്വമായേ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള (1 കൊരി. 7:15; 9:5 (KJV); യാക്കോബ് 2:15; കാണുക മത്തായി 12:50; മർക്കാ. 3:35; 1 തിമോ. 5:2). രോമാ ലേഖനത്തിൽ അഡവൽഫി എന്ന വാക്ക് ഒരേയായും പ്രാവശ്യം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് ഇവിടെയാണ്. സാധാരണയായി, സ്ത്രീകളേയും പുതുഷ്ഠിമാരേയും രണ്ടു പേരേയും പരാമർശിക്കുന്നതിനായി ദംഡലഫ്റ്റ് (*adelphos*) എന്നതിൽ നിന്നുള്ള “സഹോദരിമാരെ” (“ബൈററിൻ്”) (NIV-യിൽ “ബൈറേഴ്സ്”) എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. “ബൈററിൻ്”, “ബൈറേഴ്സ്” എന്നീ രണ്ട് വാക്കുകളും രോമാ ലേഖനത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

“നമ്മുടെ സഹോദരി” എന്നതിന് പുറമേ, കൊങ്കെടക്കുന്ന സഭയിലെ ശുശ്രൂഷ കാരി എന്ന് ഫേബാവയ വിശ്വേഷിപ്പിക്കുന്നു. രോമർക്കുള്ള തന്റെ ലേവന്തതിൽ, പാലോസ് വിശ്വാസികളെ പരമർശിക്കുന്നതിനായി വ്യത്യസ്ത പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ “സഭ” (ekklēsia, ekklesia) എന്ന പദം ഉപയോഗിക്കുന്നത് ഇൽ ആദ്യമായാണ്. ഈ അഭ്യംഗയത്തിൽ ഇൽ അഞ്ച് പ്രാവശ്യം പ്രത്യുക്തിപ്പെടുന്നുണ്ട് (16:1, 4, 5, 16, 23). കൊരിന്തുയിലെ കിഴക്കൻ തുറമുഖമായിരുന്നു “കൊങ്കെടക്കുന്ന സഭ” ആവാധയുടെ ഇന്ത്യമനിൽ (ശൈന്) ആയിരുന്നു ഇതിന്റെ സ്ഥാനം. ഈ ജിയൻ സമുദ്രത്തിന്റെ സാർക്കോണിക് കടലിടുകൾിന് സമീപം, കൊരിന്തുയിൽ നിന്ന് ആർ അല്ലൂക്കിൽ ഏഴ് മൈലുകൾ കിഴക്കായിരുന്നു ഈ തുറമുഖം.² യെരുശലേമിലേക്ക് പോകുന്നതിനായി കൊരിന്തുയിൽ പോയപ്പോൾ കൊങ്കെടക്കിയിൽ നിന്നാണ് പാലോസ് കൂപ്പ് കയറിയത് (പ്രഖ. 18:18).

വ്യക്തിക്ക് എന്നെങ്കിലും ലഭിക്കുമോ എന്നുള്ള ആഗ്രഹക്ക്രയാടെ.

പറബലാസിന്റെ കത്ത് വഹിച്ചു കൊണ്ട്, അനേക മെലുകൾ താണ്ടി റോമിലേക്കുള്ള പ്രേബയുടെ യാത്രയെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് ചിന്തിക്കാം. തീർച്ചയായും അവളുടെ ഭയത്തും പ്രധാനപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ആ ലേവബനു റോമിലെത്തിച്ചേരുന്നതിന് പ്രതിബന്ധമായി അനേകം അത്യാഹിതങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം. എന്നാൽ, തീർച്ചയായും ദേവം ഈ ഉദ്യമത്തിന് മേൽനേം എട്ട് വഹിക്കുകയായിരുന്നു. എക്കിൽപ്പോലും, പ്രേബയെ രേമേൽപ്പിച്ചിരുന്നത് എന്തൊരു അതിമഹത്തായ ഭയത്തുമായിരുന്നു! സംശയം കാണി അവൾ മുൻപ് നൽകിയ സഹായങ്ങൾ എന്നൊക്കെ യായിരുന്നുവെകിലും, പറബലാസിന്റെ ഈ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ ലേവബനു സുരക്ഷിതമായി റോമിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഈ ഭയത്തുനിന്ന് മുൻപിൽ മറുപ്പാം മങ്ങിപ്പോയി.

മുൻ കാലത്ത്, പ്രേബ ഉത്തരവാദിത്വബോധമുള്ള ഒരു വ്യക്തിയാണെന്ന് സംശയം തെളിയിച്ചിരുന്നു. പറബലാസ് അവളെ വിശ്വാസിപ്പിക്കുന്നത് സംശയുടെ ശുശ്രൂഷ കാരി എന്നാണ്. അവൾ വിശ്വാഷാൽ പലർക്കും സഹായം ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം പായയും. “സഹായി?” എന്ന വാക്ക് ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിട്ടുള്ളത് പ്രാംസ്റ്റാറ്റിസ് (*prostatis*) എന്ന ശൈക്ക് പദത്തിൽ നിന്നാണ്. പുതിയ നിയമത്തിൽ ഇവിടെ മാത്രമാണ് ഈ പദം നാം കാണുന്നത്. പ്രാംസ്റ്റാഫ്റ്റ് (*prostistemi*) എന്ന ക്രിയാപദ്വുമായി ഈ ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രാം (*pro* “മുൻപ്”), സ്റ്റാഫ്റ്റ് (*histēmi*, [“നിൽക്കുക”]) എന്ന രണ്ട് വാക്കുകൾ കൂടിച്ചേർന്നതാണിത്. പ്രേബസ്റ്റാറ്റിസ് അക്ഷണ്ഠികമായി അർത്ഥമാക്കുന്നത് “മുൻപിൽ നിൽക്കുന്നയാൾ” എന്നാണ്. “പാലനം ചെയ്യുന്നയാൾ, സംരക്ഷിക്കുന്നയാൾ”⁴ എന്ന് ഈ ഇത് അർത്ഥമാക്കുന്നു. ഒരു പക്ഷേ ഫേബബ തനിക്കുള്ളത് മറുള്ളവരെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ഉദാരമായി വിനിയോഗിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീ ആയിരുന്നിരിക്കാം.

റോമിലുള്ള ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികളോട്, വിശുദ്ധമാർക്കു യോഗ്യമാംവണ്ണം കർത്താവിന്റെ നാമത്തിൽ അവളെ കൈകൈക്കാളിള്ളുന്നതിന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. “കർത്താവിന്റെ നാമത്തിൽ ഒരാളെ കൈകൈക്കാളിള്ളുക്” എന്നതിന്റെ അർത്ഥം, ഒരു വ്യക്തിയെ ഒരാളുടെ പീടിലേക്ക് വെറുതെ സ്ഥിരക്കിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കുവിഞ്ഞുള്ളതാണ്. ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾ, ക്രിസ്തുവിൽ ചെയ്യുന്നത് എന്നാണ് എന്ന ഒരു ഓർമ്മപ്പെടുത്തൽ ഇതിലുണ്ട്⁵ എന്ന് ലിയോൺ മോറിസ് നിരീക്ഷിച്ചു. മിലിപ്പസ് ഇതിന് “അവൾക്ക് ക്രിസ്തീയ സ്വാഗതം നൽകുക” എന്നാണ് ശബ്ദാന്തര രചന നൽകുന്നത്.

പറബലാസ് തന്റെ വായനക്കാരോട് അവൾക്ക് നിങ്ങളുടെ സഹായം വേണ്ടുന്ന ഏത് കാര്യത്തിലും സഹായിക്കേണ്ടതിന് ... അവർ “സഹായി” യെ “സഹായിക്കണമെന്ന്” അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു. “സഹായം” പാരിസ്റ്റാഫ്റ്റ് (*paristēmi*) എന്ന വാക്ക്, പാരാ (*para* “അടുത്ത്”), സ്റ്റാഫ്റ്റ് (*histēmi*, “ട്ടിലുനിൽക്കുക്”) എന്ന സംയുക്ത പദത്തിൽ നിന്നാണ്. “അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ അത് അർത്ഥമാക്കുന്നത് ട്ടിലുനിടുത്ത് നിൽക്കുക്” എന്നതാണ്. ഈ നാം സമാനമായ ഒരു പദപ്രയോഗം ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്: “ആർക്കൈക്കാളിലും ട്ടിലുപകരം നിൽക്കുക്” എന്നതിന്റെ അർത്ഥം, ആ വ്യക്തിയെ നിങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നുവെന്നല്ല, എന്നാൽ ആവശ്യമുള്ളിടത്തോളം പിന്തുണ നൽകുക എന്നതാണ്. ഫേബ എന്നു കൊണ്ടാണ് റോമിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്തത് എന്ന് നമുക്ക് അറിയില്ല.⁶ ഒരുപക്ഷേ ചില നിയമപരമായ

കാര്യങ്ങൾക്ക് തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്നതിനായി രോമിലെ അധികൃതരുടെ മുൻപിൽ ഹാജരാകുന്നതിന് അവളേം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നിരിക്കാം.⁷ അവളുടെ ധാരതയുടെ ഉദ്ദേശ്യം എത്രായിരുന്നാലും അവൾക്ക് സഹായം ആവശ്യമായിരുന്നു. പുതിയതായി എത്രുന്ന ഒരു സന്ദർശകനെ കുഴപ്പിക്കുന്ന ഒരു വൻ നഗരമായിരുന്നു റോം. നഗരത്തിൽ വഴി തെറ്റാതെ സബവിക്കുന്നതിന് ഫേബായ്‌ക്ക് സഹായം ആവശ്യമായിരുന്നു. താമസിക്കുന്നതിന് അവൾക്ക് ഒരു സ്ഥലം ആവശ്യമായിരുന്നു. കൊംക്രൈയിലെ തന്റെ സുഹൃത്തിന് ആവശ്യമായി വന്നേക്കാവുന്ന സഹായങ്ങൾല്ലാം ചെയ്തു കൊടുക്കുന്നതിനായി, രോമയിലെ തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളെ പറഞ്ഞു പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു.

പറഞ്ഞു അഭിവാദനങ്ങളുടെ പട്ടികയിലേക്ക് തുടരുന്നതിന് മുൻപ്, അൽപ്പം വിവാദപരമായ ഒരു വിഷയം നാം പരിശിഖിക്കേണ്ടതുണ്ട്: ഫേബാ കൊംക്രൈയിലെ ഒരു ഉദ്ദേശ്യാർഹിക “സദാ ശുശ്രൂഷകരാരത്തി” അല്ലെങ്കിൽ അനുഭദ്യാർഹിക “സദാ ശുശ്രൂഷകരാരത്തി” ആയിരുന്നുവോ? “ശുശ്രൂഷകരാൻ” എന്ന വാക്ക് തർജ്ജമ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് ഡിക്സണോട് (ബിയാക്കോനോസ്)⁸ എന്ന പദത്തിൽ നിന്നാണ്. ഇതിൽ നിന്നാണ് നമുക്ക് “ബീക്കൻ” എന്ന പദം ലഭിക്കുന്നത്. അതിനാൽ, ആദിമ സഭയിൽ “ബീക്കൻ” എന്ന വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഉദ്ദേശ്യാർഹിക പദവി ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും കൊംക്രൈ സഭയിൽ ഫേബാ ഈ സ്ഥാനം അലക്കരിച്ചിരുന്നുവെന്നും ചിലർ അനുമാനിക്കുന്നു. (കാണുക RSV; NRSV; NAB; JB; NEB).

രോമർ 13 നാം പഠിച്ചപ്പോൾ, ബിയാക്കോനോസ് എന്ന പദം ഒരു ബീക്കനെയോ എത്ര ശുശ്രൂഷകരാരത്തെന്നും പരാമർശിക്കുന്നതിനായി പെഠാതുവായ അർത്ഥത്തിലും ഉപയോഗിക്കാമെന്ന് നാം കാണുകയും സംായജ്ഞാം. രോമർ 13:4-ൽ പൊതുവായ ഭരണാധികാരിക്കളെ “ഭൗവ ശുശ്രൂഷകരാൻ (ബിയാക്കോനോസ്)” എന്ന് രണ്ട് പ്രാവശ്യം വിശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. യേശുവിനെ “ശുശ്രൂഷകരാൻ” (ബിയാക്കോനോസ്; 15:8; മർക്ക്കാനോസ് 10:45) എന്ന് പരാമർശിക്കുന്നു. യേശു തന്നെ അനുഗമിക്കുന്ന ഓരോ വ്യക്തിയും ഒരു “ശുശ്രൂഷകരാൻ” (ബിയാക്കോനോസ്; മതതായി 20:26) ആയിത്തീരുന്നതിന് ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു.

ഇവിടെ നൽകിയിട്ടുള്ള വചനഭാഗത്തിൽ, ബിയാക്കോനോസ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന നാൽ പ്രത്യേക അർത്ഥത്തിലാണോ അതോ പൊതുവായ അർത്ഥത്തിലാണോ എന്ന് നാം എങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കും? - അതിന്റെ പശ്ചാത്തലം പരിശോധിക്കുന്ന തിലുടെ. രോമർ 16:1, 2-ൽ ഈ വാക്ക് പ്രത്യേക അർത്ഥത്തിലാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നതിന് നമ്മുണ്ടുമെന്നും പേരിപ്പിക്കുന്ന എന്തെങ്കിലുമുണ്ടോ? എനിക്ക് അങ്ങനെയൊന്ന് കാണുവാൻ കഴിയുന്നില്ല.⁹ “ബീക്കനെസ്” എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഉദ്ദേശ്യാർഹിക പദവി സഭയിലുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിന് തെളിവ് വളരെ കുറവാണ്: ഈ വചനഭാവും 1 തിമേം. 3:11-ലെ¹⁰ “സ്ക്രൈക്സ്/ഭാരൂമാർ” എന്നതിനുള്ള അവധിത്തായ ഒരു പരാമർശവും. “ബീക്കനെസ്” എന്ന് വിളിക്ക പ്പെടുന്ന ഉദ്ദേശ്യാർഹിക പദവി സഭയിലുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിന് സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിനായി പുതിയ നിയമത്തിലുള്ള തെളിവ് അപര്യാപ്തമാണ്.

അങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ തന്നെ, “ബീക്കനെസ്” - കളുടെ ഒരു വലിയ ബാഹ്യലൃത്താൽ ഒരു പക്ഷേ എല്ലാ സദാ കുട്ടായ്മകളും അനുഗ്രഹിതമാണ് എന്ന് കൂടിച്ചേരിക്കുന്നതിന് ധ്യാനി കൂടുന്നു. താാൻ ഒരു സദാകുട്ടായ്മ

തെസ്യമില്ലാതെ നടക്കുന്നതിനായി, എണ്ണമറ്റ, നന്മി മടക്കി പഭിക്കാത്ത ജേ എലികൾ അണിയായിൽ ചെയ്തു തീർക്കുന്ന ബൈവീക സഭാവമുള്ള സ്ത്രീ ശുശ്രൂഷക്കാരുടെ വൻ സേനയെ പരാമർശിക്കുന്നതിനായി, പൊതുവായ അർത്ഥം നൽകുന്ന രീതിയിൽ, ഈ വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനാണ് എൻ്റെ ഇഷ്ടം. കർത്താവിനേയും മറുള്ളവരേയും സേവിക്കുന്ന ഈ അനുഗ്രഹീത വനിതകളില്ലെങ്കിൽ സദയുടെ സ്ഥിതിയെന്നായിരുന്നേനെ?

ഡിയാകോനോസ് എന്ന പദം അതിന്റെ പ്രത്യേക അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗി ക്രൂഡോൾ പോലും അൽ അധികാരം വഹിക്കുന്ന ഒരു പദവിയെയല്ല എന്നാൽ ശുശ്രൂഷയുടെ ഒരു പക്ഷ് വഹിക്കുന്നതിനെന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത് എന്നും ഒരു പക്ഷേ ചുണിക്കാണിക്കപ്പേടേണ്ടതാണ്. സഭാ ചരിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിട്ടേതാളം, മുന്നാം നൃറാണ്ട് വരെ ഡൈക്കനസിന്റെ ഒരു ശിക്കന്നസിന്റെ ഒരു ശിക പദവിയെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കു പേട്ടിട്ടില്ല (വിശാസത്യാഗം അതിനേ ഒക്കം തന്നെ ആരംഭിച്ചതിന് ശേഷം). “സ്ത്രീകളുടെ സന്നാതത്തിന് സഹായിക്കുകയും വിശാസികളായ സ്ത്രീകളുള്ള അവിശാസികളുടെ വീടുകൾ സന്ദർശിക്കുകയും രോഗികളെ സന്ദർശിക്കുകയും അവരോട് പചനം ചെയ്യും വെക്കുകയും അവരെ കുഴിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഡൈക്കനസു കളെ” ക്രൂരിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുന്ന മുന്നാം നൃറാണ്ടിന്റെ അവസാന പാദത്തിലെ ഒരു രേഖയെക്കുറിച്ച് ജാക്സ് പി. ലൂയിസ് പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.¹¹ ലൂയിസ് തുറന്ന് പറയുന്നതിങ്ങെന്നെന്നാണ്: “അത്തരം ജോലികൾ ചെയ്ത്, ആധുനിക കാലത്തെ ഇഷ്ടകൾ തുപ്പതിപ്പുവില്ല.”¹² ഒരു സദയുടെ നേതൃസ്ഥാനത്തുള്ളവർ, ചില സ്ത്രീകളെ “ഡൈക്കനസുകൾ” ആയി നിയുക്തമാക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചാൽ പ്രോലും 1 തിമോ 2:12 പ്രസ്താവിക്കുന്ന നിയന്ത്രണം അപ്പോഴും ബാധകമാകും. അവർക്ക് പുരുഷൻമാരുടെ മുകളിൽ അധികാരം ഉണ്ടാകുന്നതിന് കഴിയുകയില്ല.

പാലോസിന് ഫേബ് എത്ര മാത്രം പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു സഫോറതിയായി രൂന്നുവെന്നുള്ള വസ്തുത വിലമതിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് വിവാദപരമായ കാര്യ അഞ്ച് നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചു വിടരുത്. എൻ്റെ പരിഭ്രാഷ കാണുക: “അനേകം പേരുകൾ അവർ ഉത്തരം സുഹൃത്തായിരിക്കുന്നു, ഞാൻ ഉൾപ്പെടെ.” രോമ മീലാ ക്രിസ്തീയ വിശാസികൾക്കുള്ള തന്റെ ലേഖാനം പാലോസ് കൊടുത്തു വിട്ടത് ആർക്കാഡോ, ഫേബ് ആ വ്യക്തിയുടെയും സുഹൃത്തായിരുന്നു.

രോമിലെ ക്രിസ്തീയ വിശാസികൾക്കുള്ള പശ്വവാസിന്റെ അഭിവരദം (16:3-16)

³ക്രിസ്തുയേശുവിൽ എൻ്റെ കുട്ടുവേലക്കാരായ പ്രിസ്കയെയും അകിലാവെയും വന്നനം ചെയ്യവിൻ. ⁴അവർ എൻ്റെ പ്രാണനു വേണി തങ്ങളുടെ കഴുത്തു വെച്ചുകൊടുത്തവരാകുന്നു; അവർക്കു ഞാൻ മാത്രമല്ല, ജാതികളുടെ സകലസംക്ലിശ്ചക്കുന്നു. ⁵അവരുടെ വീട്ടിലെ സദയയും വന്നനം ചെയ്യവിൻ; ⁶ആസ്യയിൽ ക്രിസ്തുവിനു ആദ്യപ്രലഭമായി എനിക്കു പ്രിയനായ എരപ്പേന്നതെന്നാസിനു വന്നനം ചെണ്ണുവിൻ. ⁷നിങ്ങൾക്കായി വളരെ അഭ്യാസിച്ചവളായ മരിയയ്ക്കു വന്നനം ചെണ്ണുവിൻ. ⁸എൻ്റെ ചാർച്ചക്കാരും സഹ ബലമാരായ അന്തരോനിക്കെന്നാസിനും യുനിയാവിനും വന്നനം ചൊല്ലുവിൻ; ⁹അവർ അപ്പോസ്റ്റലമാരുടെ

ഇടയിൽ പേരിക്കാണവരും എന്നിക്കു മുമ്പെ കീസ്തുവിൽ വിശ്വസിച്ചവരും ആകുന്നു. ⁸ കർത്താവിൽ എന്നിക്കു പ്രിയനായ അംപ്ലിയാത്താസിനു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ⁹ കീസ്തുവിൽ ഞങ്ങളുടെ കുടുവേലക്കാരനായ ഉർജ്ജാനോസിനും എന്നിക്കു പ്രിയനായ സ്ത്രകുവിനും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹⁰ കീസ്തുവിൽ സമ്മതനായ അപ്പേലേസിനു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. അരിസ്തെബുലോസിന്റെ ഭവനക്കാർക്കു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹¹ എന്റെ ചാർച്ചക്കാരനായ ഫഹറോദിയോനും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ; നർക്കിബേസ്യാസിന്റെ ഭവനക്കാരിൽ കർത്താവിൽ വിശ്വസിച്ചവർക്കു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹² കർത്താവിൽ അഖ്യാനിക്കുന്നവരായ ത്രുപ്പേരെനക്കും ത്രുപ്പോസെക്കും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. കർത്താവിൽ വളരെ അഖ്യാനിച്ചവളായ പ്രിയ പെർസിസിനു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹³ കർത്താവിൽ പ്രസിഡന്റായ രൂഹോസിനെയും എന്നിക്കും അമ്മയായ അവൻ്റെ അമ്മയെയും വന്നും ചെയ്യവിൻ. ¹⁴ അസുംടകിതൊസിനും ഹാജ്രഗോനും ഫഹർമോസിനും പത്രതാബാസിനും ഫഹർമ്മാസിനും കുടെയുള്ള സഹോദരരൂപക്കും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹⁵ ഫിലോബലാഗോസിനും യൂലിയൈക്കും നനരെയുസിനും അവൻ്റെ സഹോദരക്കും ഒലുപ്പാസിനും അവരോടുകൂടെയുള്ള സകല വിശുദ്ധമാർക്കും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. ¹⁶ വിശുദ്ധ ചുംബനംകാണും അനേകാനും വന്നും ചെയ്യവിൻ. കീസ്തുവിന്റെ സകലസങ്കളും നിങ്ങളെ വന്നും ചെയ്യുന്നു.

ഫേബ്രുവരി പ്രശംസിക്കുന്ന വാക്കുത്തെത്തുടർന്ന് പാലോസ് വലിയൊരു കുട്ടം ആളുകൾ അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നു. പാലോസിന്റെ എഴുത്തുകളിൽ ഇത്തരം തന്ത്രിലൂളജ പട്ടിക അസാധാരണമാണ്. പാലോസ് അതേവരെ സന്ദർശനം നട തന്ത്രത ഒരു സ്ഥലത്ത് ഇത്രയധികം വ്യക്തിക്കും പാലോസ് അറിവാൻ പഴിയി ല്ലോ ചിലർ നിർണ്ണയിക്കുന്നു. ഇക്കാരണത്താൽ, ധമാർത്ഥത്തിൽ എഫേസുസ് പോലെ പാലോസ് ശുശ്രൂഷ ചെയ്ത ഒരു സഭാകൂട്ടായ്മയെ ഉദ്ഘോഷിച്ച് എഴുതിയ താൻ അഖ്യായം 16 എന്ന് അവൻ പറയുന്നു. ഈ യുക്തിക്ക് നിരവധി നൃന്തര കളിഞ്ഞ്. ഓന്നാമതായി, “ഈ അഭിവാദനങ്ങൾ രോമ ലേവന്തതിലെ അതിന്റെ സ്ഥലത്ത് നിന്ന് വിപ്ലവിക്കപ്പെട്ടതാണ് എന്ന് സുചിപ്പിക്കുന്ന, കൈകെല്ലാത്ത് പ്രതികളുടെ തെളിവുകളൊന്നുമില്ല.”¹³ രണ്ടു അമതായി, പാലോസ് നിരവധി സ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാലും രോമ സന്ദർശിക്കുന്നതിന് നിരവധി പേരുകൾ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നതിനാലും അതിനോടു തന്നെ ആ നഗരത്തിലെത്തിച്ചേരിന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്ന നിരവധി വ്യക്തികൾ പാലോസിന് പരിചിതരായിരുന്നുവെന്ന് കരുതുന്നത് യുക്തിക്ക് നിരക്കാത്തതല്ല.

മുന്നാമതായി, മുൻപ് സന്ദർശിച്ചിരുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തെക്കാൾ, ഇതേ വരെ സന്ദർശിക്കാത്ത ഒരു സ്ഥലത്തെ വ്യക്തികളുടെ പേരുകൾ പാലോസ് പരാമർശിക്കുന്ന തിനുള്ള സാഖ്യത കുടുതലുണ്ടാകുമായിരുന്നു.¹⁴ താൻ ഇതേ വരെ പ്രസംഗിക്കാത്ത ഒരു സഭയ്ക്ക് താൻ ഒരു കത്ത് എഴുതുകയാണെങ്കിലും അവിടെ എത്രാനും പേര് എന്നിക്ക് പരിചിതരാണെങ്കിലും, അവരോട് അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നതിനായി താൻ ഒരു കുറിപ്പ് ചേർത്തേക്കാം. എന്നാൽ, താൻ അതിനോടു തന്നെ ശുശ്രൂഷ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു സഭ കുടായ്മയ്ക്ക് എഴുതുകയാണെങ്കിൽ, എത്രാനും വ്യക്തികളുടെ മാത്രം പേരുകൾ

പരാമർശിച്ചു കൊണ്ട് അവരെ മാത്രം അലിവാദ്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഞാൻ ദയവും കാട്ടിലും. ഞാൻ പേരുകൾ പരാമർശിക്കാത്ത വ്യക്തികൾക്ക് അത് മനോവേദന യുണ്ടാക്കിയേക്കാം എന്നതാണ് അതിന് കാരണം.

പേരുകളുടെ ഇതേ പോലെയുള്ള ഒരു പട്ടിക ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രദേശം നമുക്കുണ്ടായേക്കാം (വംശാവലികൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനു പോലും പ്രദേശമുണ്ടാകാറുള്ളതു പോലെ). എന്നാൽ തിരുവചനത്തിൽ നൽകിയി തുള്ള പട്ടികകൾ ആഴത്തിൽ കൂഴിച്ചു നോക്കുന്നുവെങ്കിൽ, മിക്കപ്പോഴും അപേതി കഷിതമായി നമ്പക്ക് നിധികൾ ലഭിക്കും. റോമർ അലബ്യായം 16-നെ “സഭയിലെ വ്യക്തിഗതമായ സ്നേഹബന്ധങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന തിനാൽ, പുതിയ നിയമത്തിലെ എറ്റവും ബോധനപരമായ അലബ്യായങ്ങളിലെന്നായി” എന്നിൽ ബർണ്ണർ പരിശീലനിക്കുന്നു.¹⁵

വാക്കുങ്ങൾ 3-5. ഫോബയെ പറഞ്ഞാണിഞ്ചേരു റോമർക്കുള്ള ലേവനം രേമേൽപ്പിക്കുകയും അത് ആർക്കാണ് നൽകേണ്ടത് എന്നത് സംബന്ധിച്ചുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തുവെന്ന് നാം അനുമാനിക്കുന്നേം, അത് ആരുടെ പകലായിരിക്കാം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുക? റോമിലെ സഭയ്ക്ക് മേൽപ്പിലാ സമേം പോസ്റ്റ് ഭോക്ഷണം തുല്യായിരുന്നു. ഈ ലേവനം ഒരു വ്യക്തിയുടെ അടുത്തെക്ക് അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തികളുടെ അടുത്തെക്ക് കൊണ്ടു പോകേണ്ടി യിരുന്നു. എന്നാൽ അത് ആരായിരുന്നു? അത് പറഞ്ഞാം ഈ അലബ്യായ തതിൽ എറ്റവുമാദ്യം അലിവാദനം ചെയ്യുന്ന ദിവതികളാക്കുന്നതിന് ശക്തമായ സാഖ്യതയുണ്ട്. പറഞ്ഞാണ് അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളായ ഈ ദിവതി കർക്ക്, ഈ ലേവനം റോമിലെ മറ്റ് ക്രിസ്തീയ വിശാസികളുമായി പങ്കു വെക്കുന്നതിനുള്ള അത്യാവാദകരമായ അവസരം അങ്ങനെ അവർക്ക് ഉണ്ടാകും.

ഈ ദിവതികൾ ആരായിരുന്നു? ഈ പട്ടിക ആരംഭിക്കുന്നത്, പ്രിസ്ക ദയയും അകിലാവയും വന്നും ചെയ്യിൻ എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. ലുക്കാസ് അവരെ പരാമർശിക്കുന്നത് “അകിലാസും പ്രിസ്കില്ലയും” എന്നാണ് (പ്രപു. 18:26). എന്നാൽ പറഞ്ഞാകട്ടെ അവരെ “പ്രിസ്കയും അകിലാവും” എന്ന് കുടുതൽ ഒപ്പചാരിക്കയോടെ പരാമർശിക്കുന്നു (“പ്രിസ്ക്”യുടെ ചുരുക്ക രൂപമായിരുന്നു പ്രിസ്കില്ല). പുരുഷ ദേശാവിത്തമുള്ള ഒരു സമൂഹത്തിൽ, പറഞ്ഞാം പ്രിസ്കില്ലയുടെ പേര് ആദ്യം എഴുതുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ് എന്ന് ചിലർ അത്ഭൂതപ്പേട്ടുകരാം.¹⁶ പ്രിസ്കില്ല ഉന്നത കുലജാതയായിരുന്നുവെന്നും അകില താഴ്ന്ന കുടുംബ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുമായിരുന്നുവെന്നും അല്ലെങ്കിൽ പ്രിസ്കില്ല കുടുതൽ ബഹിർമ്മുഖതാ സ്വഭാവമുള്ള വ്യക്തിയായിരുന്നുവെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. എന്നായാലും, കാരണമെന്തായിരുന്നുവെന്ന് നമ്പക്ക് ഉറപ്പോടെ പഠ്യുന്നതിന് സാഖ്യമല്ല. എന്നാൽ, പറഞ്ഞാം സ്ത്രീകളെ ആരംഭിച്ചിരുന്നുവെന്ന് ഈ പട്ടിക കുടുതൽ തെളിവ് നൽകുന്നു.

ക്രിസ്തേശ്യവിൽ എന്റെ കുട്ടു വേലക്കാർ എന്നാണ് പറഞ്ഞാം ഈ ക്രിസ്തീയ ദിവതികളെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. കൊരിന്തുയിൽ വെച്ചാണ് പറഞ്ഞാം ആദ്യം അകിലാസും പ്രിസ്കില്ലയും കാണുന്നത്. റോമാ ചക്രവർത്തിയായ കൈന്ത്രദേശാം അവരെയും മറ്റുള്ളവരെയും റോമിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കിയതിന് ശേഷമായിരുന്നു അത് (പ്രപു. 18:1-3). പറഞ്ഞാം ആദ്യമായി അവരെ കാണുവേംശ് അവർ ക്രിസ്തീയ വിശാസികളായിരുന്നു.

നുവോ അതോ അദ്ദേഹത്തിലൂടെ അവർ യേശുക്രിസ്തുവിനെ സീകർച്ചുതായിരുന്നുവോ എന്ന് നമുക്ക് അറിയില്ല. പറലോസ് കൊരിന്തുയിൽനിന്ന് പോകു പോൾ, അക്കിലാസും പ്രിന്റക്കില്ലയും എഹമസാസിലേക്ക് പറലോസിന്റെ ഒപ്പും പോയി. പറലോസ് തന്റെ ധാരത തുടർന്നപ്പോൾ അവർ നഗരത്തിൽ തന്നെ താമസിച്ചു (പ്രവൃ. 18:18-21, 24-28). എന്നാൽ, പിന്നീടൊരു സമയത്ത് അവർ രോമിലേക്ക് മടങ്ങി; ഒരു പക്ഷേ, എ.ഡി. 54-ൽ ഏഴുമുത്തുവാസിന്റെ മരണത്തോടെ അദ്ദേഹം പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്ന കൽപ്പന അസാധ്യവായിത്തീർന്നതോടെയാക്കണം ഈത്.

പറലോസ് പ്രിന്റക്കയെയും അക്കിലാവെയും പ്രശംസിക്കുന്നത് അവരുടെ ത്യാഗാജ്ഞലമായ പ്രവർത്തനി മുലമാണ്. തന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി തങ്ങളുടെ കഴുത്തു വെച്ചു കൊടുത്തിരുന്നു. പ്രിന്റക്കയും അക്കിലാവും എത്ര സന്ദർഭത്തിലാണ് പറലോസിന് വേണ്ടി തങ്ങളുടെ ജീവൻ പണയപ്പെടുത്തിയത്? ഈത് എഹമസാസിൽ വെച്ചാണോ നടന്നത്? ആ പട്ടണത്തിൽ വെച്ച് പറലോസിന് നിരവധി അപകടങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വന്നു (കാണുക പ്രവൃ. 19:23, 30, 31; 1 കൊറി. 15:32). വിശദാംശങ്ങൾ നമുക്ക് അറിയില്ല; തിരുവചനത്തിലെ ആവേശജനകങ്ങളായ എന്നാൽ പറയപ്പെടാത്ത നിരവധി സംഭവങ്ങളിലോന്നാണ് ഈത്; പ്രത്യുഷത്തിൽ, അവരുടെ വീരസാഹസ്രികമായ പ്രവർത്തനി ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. പറലോസ് തുടരുന്നു, അവർക്കു ഞാൻ മാത്രമല്ല, ജാതികളുടെ സകലസംഭകളും കൂടെ നബിപറയുന്നു. പ്രിന്റക്കയും അക്കിലാവും അവരുടെ ജീവൻ പണയപ്പെടുത്തിയില്ലായിരുന്നുവെക്കിൽ, പറലോസ് കൊല്ലിപ്പെടുമായിരുന്നുവെന്നും ജാതികളുടെ ഇടയിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശുശ്രൂഷ പെട്ടെന്നും അകാലത്തിലും സമാഹിക്കുമായിരുന്നുവെന്നുമാണ് വിവക്ഷ. ഈത് മനസ്സിലാക്കി ജാതികളുടെ സഭ കൂട്ടായ്മകൾ ദേഹരൂശാലികളായ ഈ ദബതികൾക്ക് നൽകി പറഞ്ഞു.

ഈ രണ്ട് സുഹൃത്തുകൾക്ക് അഭിവാദ്യമർപ്പിച്ചു കൊണ്ട് പറലോസ് ഇങ്ങനെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു: അവരുടെ സഭയിലെ സഭയെയും വന്നും ചൊല്ലുവീം. “അവരുടെ സഭയിലെ സഭ” എന്ന പ്രയോഗം ചിലരെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നു. ക്രിസ്തവിന്റെ രക്തത്താൽ വീണ്ടെടുക്കപ്പെട്ടവരുടെ സമൂഹമാണ് “സഭ” (എൽസിസ്) (കാണുക എഹമ. 5:23, 25). ഒരു സ്ഥലത്തെ സഭ, ആ പ്രദേശത്തെ രക്തത്താൽ വീണ്ടെടുക്കപ്പെട്ട ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾ അടങ്കിയതാണ്. ആരാധ നയക്കായി ഒരു സ്ഥലത്ത് ഒത്തു കൂടുന്നതിന് വിശാസികളോട് കൂട്ടപ്പിക്ക പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു (ഐയ. 10:25) എന്നാൽ എവിടെ സമേഖിക്കണമെന്നുള്ളത് താരതമേന അപേക്ഷാനമാണ്. ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സഭ കൂട്ടായ്മകൾ വിവിധങ്ങളായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒത്തു കൂടി: പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ (“ശലോമാണ്ട് മണ്ഡപം” പോലെ; പ്രവൃ. 5:12), മാളികകളിൽ¹⁸ (അപ്പുറ. പ്രവ. 20:9), സ്വകാര്യ ഭവനങ്ങളിൽ (കൊല്ലാ. 4:15; പിലെമോൻ 2). വിശാസികളുടെ കൂട്ടം ചെറിയതാണെങ്കിൽ, കൂടി വരവിനായി ഒരു പീട സൗകര്യപ്രദമാണ്.

അക്കിലാസും പ്രിന്റക്കില്ലയും തങ്ങളുടെ ഭവനം ആരാധനയ്ക്കായുള്ള ഒരു സ്ഥലമായി തുറക്കുന്നതിന് പതിചിതരായിരുന്നു. എഹമസാസിൽ അവരുടെ വീടിൽ ഒരു സഭ കൂടി വന്നിരുന്നു (1 കൊറി. 16:19). ഇപ്പോഴിതാരോമിലെ അവരുടെ താമസ സ്ഥലത്തും ഒരു സഭ കൂട്ടായ്മ നടക്കുന്നു.

ഡേയൽ ഹാർട്ട്മാൻ പറയുന്നു, “അക്കിലാസും പ്രിസ്കില്ലയും പോയ സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം അവർ സഭയെ ശക്തിപ്പെടുത്തി അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സഭാ കൂട്ടായ്മ അവിടെ തില്ലായിരുന്നുവെക്കിൽ അവർ പുതിയതായി ഒന്ന് ആരംഭിച്ചു.”¹⁹

വാക്യങ്ങൾ 14, 15 എന്നിവയിലെ “കുടെയുള്ള” എന്ന പ്രയോഗം അക്കിലാസിന്റെയും പ്രിസ്കില്ലയുടെയും പീടിൽ കൂടി വന്ന സഭാ കൂട്ടായ്മയ്ക്ക് പുറമേ ഏറ്റവും കുറെത്തത് രണ്ട് ഭവന സഭകൾ കൂടി അവിടെയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാകാം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. രോം പോലെ വലിപ്പമുള്ള ഒരു നഗരത്തിൽ, പൊതു ഗതാഗതമാനുമില്ലാതിരുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ, ഈ ആസ്ഥാന നഗരത്തിന്റെ വ്യത്യസ്ത ഭാഗങ്ങളിൽ നിരവധി സഭാ കൂട്ടായ്മകൾ ഒരു പക്ഷേ ആവശ്യമായിരുന്നിരിക്കാം.

വാക്യം 5b. ഈ വചനഭാഗത്ത് അടുത്തതായി അഭിവാദന ചെയ്യുന്നത് എപ്പേന്നതെന്നാണ്. ആസ്യയിൽ നിന്ന് കൈംസ്തവിലേക്ക് എത്തിയ ആദ്യ വ്യക്തിയായി പറലോസ് പരാമർശിക്കുന്നത്. KJV ഈ വാക്യം പഠിഓഷപ്പെടുത്തുന്നത് “അവായയിലെ (കൊറിന്റു സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലം) ആദ്യഫലം” എന്നാണ്. മറ്റൊരു ആദ്യഫലമായി പറലോസ് പരാമർശിക്കുന്നത് (1 കൊരി. 16:15).²⁰ എന്നാൽ, രോമർ 16:5 സംബന്ധിച്ചുള്ള കൈയെഴുത്തുപ്രതികൾ നൽകുന്ന തെളിവ് അനുകൂലിക്കുന്നത് “ആസ്യയിലെ ആദ്യഫലം” എന്നതാണ്.

എപ്പെടുത്താസിലേക്കുള്ള തന്റെ ആദ്യ സന്ദർശനത്തിൽ പറലോസ് എപ്പേന്നതെന്നാണ് ഫേശൂവിലേക്ക് നയിച്ചിരിക്കാം (പ്രവൃ. 18:19, 20). പറലോസ് എപ്പെടുത്താസിലേക്ക് മടങ്ങി വരുന്നതിന് മുൻപ് അക്കിലാസും പ്രിസ്കില്ലയും എപ്പേന്നതെന്നാണ് ശിക്ഷണം നൽകിയിരുന്നിരിക്കാം (പ്രവൃ. 18:18, 19, 24-26). പറലോസ് എപ്പെടുത്താസിലേക്ക് മടങ്ങി വന്നപ്പോൾ പറലോസ് വീണ്ടും സ്നാനം കഴിപ്പിച്ച പത്രങ്ങൾ പേരിൽ ആദ്യത്തെയാളായിരിക്കാം എപ്പേന്നതെന്നാം (പ്രവൃ. 19:1-7).

ഗ്രീക്ക് വചന ഭാഗത്തിൽ, “ഞാമത്തെ ഫലം” (KJV കാണുക) എന്ന അർത്ഥം തന്നെയാണ് നൽകുന്നത്. പുതിയെയാരു ശുശ്രാഷയുടെ ആദ്യ ഫലങ്ങൾ എപ്പോഴും വിലയേറിയതായിരിക്കും. ജീം മക്കുയിഗൻ ഈ വിധത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു: “എറെ പ്രസംഗം, എറെ പ്രാർത്ഥന, എറെ എകാന്ത; പിനെ വരുന്നു എപ്പേന്നതെന്നാം! ഒരു കുഞ്ഞുണ്ടാകുന്നതിന് എയി കാത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ഭവതികൾക്കുണ്ടാകുന്ന ആദ്യത്തെ കുഞ്ഞിനെ പ്ലാബെ.”²¹

അക്കിലാസും പ്രിസ്കില്ലയും എപ്പേന്നതെന്നാണും ആസ്യയിൽ നിന്നാണ് വരുന്നതെന്നും ഈ വചന ഭാഗത്തിൽ അവരുടെ പേരുകൾ അടുത്തടുത്താണ് പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നതെന്നതിനാൽ എപ്പേന്നതെന്നാം ഈ ഭാഗത്തികൾക്കാലും രോമിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്തുവെന്നും അവരുടെ പീടിൽ കൂടിവന്നിരുന്ന സഭയുടെ ഒരു ഭാഗമായിരുന്നുവെന്നും ചിലർ കരുതുന്നു. എപ്പേന്ന തെന്നാണി നെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് എരിയെയാനും അറിയില്ല. എന്നാൽ പറലോസ് അദ്ദേഹത്തെ വിളിക്കുന്നത് എനിക്ക് പ്രിയൻ (അഗപ്പറ്റോ, agapētos) എന്നാണ്. ഈ വചനഭാഗത്തിൽ പറലോസ് നിരവധി പേരെ എനിക്ക് പ്രിയൻ എന്ന് വിശ്രഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് (16:5, 8, 9; കാണുക 16:12); ഇവർലോരോരു തന്മർക്കും

പാലോസിന്റെ മുദ്രയത്തിൽ പ്രത്യേക സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു.

വാക്ക് 6. മറിയയ്ക്ക് വന്നു ചൊല്ലുവീൻ. “മറിയ” ഒരു സാധാരണമായ ഒരു പേരായിരുന്നു; പുതിയ നിയമത്തിൽ ഈ പേരുള്ള ആർ വ്യത്യസ്ത വ്യക്തികളെ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കായി ഒളം അഭ്യാസിച്ചവർ²² എന്നാണ് മറിയയ്ക്ക് നൽകുന്ന വിശേഷണം. പാലോസ് തന്റെ ഈ പട്ടികകയിൽ കർത്താവിന് പേണി പ്രവർത്തിക്കുന്ന നിരവധി പേരെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് (16:6, 9, 12). മറ്റ് സ്വന്മാതരം പാലോസ് ഇങ്ങനെയാണ് എഴുതുന്നത്: ആകയാൽ എൻ്റെ പ്രിയ സഹോദരന്മാരെ, നിങ്ങൾ ഉറപ്പുള്ളവരും കൂല്യങ്ങാത്തവരും നിങ്ങളുടെ പ്രയത്കരം കർത്താവിൽ വ്യർത്ഥമല്ല എന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കയോൽ കർത്താവിന്റെ വേലയിൽ എപ്പോഴും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നവരും ആകുവിൻ (1 കൊഠി. 15:58).

വാക്ക് 7. അന്ത്രാനിക്കോസിനും യുനിയാവിനും വന്നു ചൊല്ലുവീൻ. ഈ പേരുകളിൽ രണ്ടുമാത്രത്ത്, പുരുഷ നാമമായ “യുനിയാസ്” (Iounian, Iouanian) അല്ലെങ്കിൽ സ്ത്രീ നാമമായ “യുനിയാവ്” (Iounian) എന്നിവയിൽ എത്തെങ്കിലുംമാറ്റായി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.²³ അതിനാൽ, പാലോസ് രണ്ട് പുരുഷൻമാരെയാണോ ഒരു പുരുഷനേയും അധ്യാളുടെ ഭാര്യയേയുമാണോ അതോ ഒരു പുരുഷനേയും അധ്യാളുടെ സഹോദരിയേയുമാണോ പരാമർശിക്കുന്നത് എന്ന് നമ്മക്ക് അറിയില്ല. അവരുടെ ബന്ധം എന്തു തന്നെയായാലും പാലോസിന് അവരെക്കുറിച്ച് നാല് കാര്യങ്ങൾ പറയാനുണ്ട്.

ആദ്യമായി പാലോസ് അവരെ എൻ്റെ ചാർച്ചകാർ എന്ന് വിളിക്കുന്നു. പാലോസിന്റെ ബന്ധുക്കളായി തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടുന്ന ആർ വ്യക്തികളിൽ ആദ്യ തന്ത്രാണ് ഇവർ (16:7, 11, 21). “ചാർച്ചകാർ” എന്ന പദം പതിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് സുഗ്ഗേന്റ് (sungenes) എന്ന വാക്കിൽ നിന്നാണ്. സംഖജനസ് “ഒരു കൂടുംബ ബന്ധത്തെ” സൂചിപ്പിക്കാം. എൻ്റെപ്പേരി “ബന്ധുകൾ” എന്ന് പതിഭാഷപ്പെടുത്തുന്നു.²⁴ ഈ വാക്ക് “ഗോത്രപരമായ അല്ലെങ്കിൽ വംശിയമായ ഒരു ബന്ധം” കൂടി സൂചിപ്പിച്ചുകൊം²⁵ എൻ്റെബിയുടെ പതിഭാഷ “എൻ്റെ സഹ നാടുകാർ” എന്നാണ്. അഭ്യാധം 9-ൽ പാലോസ് ഉപയോഗിച്ച അതേ വിധ തത്തിൽ തന്നെയാക്കണം അഭ്യാധം 16-ൽ വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്: “ജഡ പ്രകാരം എൻ്റെ ചാർച്ചകാർ” (9:3) - അതായത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹ യഹുദൻമാർ.

പാലോസ് ഈ രണ്ട് പേരെയും സഹ ബഹുമാർ എന്നും വിളിക്കുന്നു. പാലോസ് നിരവധി പ്രാവശ്യം തടവിലാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു (2 കൊഠി. 11:23). അതിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം ക്രിസ്തുവിന്റെ വിരോധികൾ അന്ത്രാനിക്കോസിനേയും യുനിയാവിനേയും കൂടി അഭിസ്ര്ദൂ ചെയ്തിരുന്നിരിക്കാം. മറ്റാരു സാഖ്യത്തുള്ളത്, പാലോസിനെപ്പോലെ അവരും തടവിലാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാകാം - എന്നാൽ ഒരേ സമയത്തും സ്വമലത്തും ആകണമെന്ന് നിർബന്ധമില്ല.

അപ്പോസ്റ്റലന്മാരുടെ ഇടയിൽ പേര് കൊണ്ടവർ എന്നും പാലോസ് അന്ത്രതാനിക്കോസിനേയും യുനിയാവിനേയും പരാമർശിക്കുന്നു. “അപ്പോസ്റ്റലന്മാര്” എന്ന വാക്ക് ഔർഡാൾസ് (apostolos) എന്ന വാക്കിന്റെ ലിപ്പുന്ന ചെയ്താണ്. “അയയ്ക്ക പ്ലേട്ടവർ” എന്നാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥമം. ഇവിടുത്തെ പദം ചാർച്ചകാർ, “അപ്പോസ്റ്റല ലന്മാർ” എന്ന പദം പരാമർശിക്കുന്നത് യേശു വ്യക്തിപരമായി നിയുക്തമാക്കിയ പ്രത്യേക

വ്യക्तिक്കു ആശങ്കയിൽ, ഈ പ്രയോഗം കാൺക്കൂനത് അപ്പോസ്റ്റൽ ലാൻമാർ തുറ രണ്ട് വ്യക്തിക്കളേയും അതിവിശിഷ്ടരായി പഠിണിച്ചിരുന്നുവെന്നാണ്. മക്കോർഡിന്റെ പരിഭ്രാഷ്ട പറയുന്നത് അവർ “അപ്പാസ്തലവൻമാരുടെ ഒടയിൽ നന്നായി അറിയപ്പെടുന്നവരായിരുന്നു” എന്നാണ്. CEV-യിലുള്ള “അപ്പാസ്തലവൻമാർ” എന്ന പദം ഒരു സഭാ കൂട്ടായ്മയിൽ നിന്ന് “അയയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ” (മിഷണറിമാർ അല്ലെങ്കിൽ സന്ദേശവാഹകർ ആയി) എന്ന അർത്ഥത്തിലാണുകൂടി, അന്വേതാനിക്കൊണ്ടും യുനിയാവും അതിവിശിഷ്ടമായ മിഷൻ പ്രവർത്തനം ചെയ്തിരുന്നുവെന്നാണ്.

അവസാനമായി, ഈ രണ്ട് പേരും ഏനിക്ക് മുൻപേ ക്രിസ്തുവിൽ വിശാസിച്ചവരാണ് എന്ന് പറയുന്നു - അതായത് പാലോസിന് മുൻപേ ഇവർ ക്രിസ്തു വിനോട് ചേരുന്നതിന് നീനാനും ഏറ്റവരായിരുന്നു (6:3, 4). പാലോസിന് ക്രിസ്തീയ സഭയെ ചിതറിച്ചു കളയുന്നതിന് മുൻപ് തന്നെ അവർ യെരുപ്പശ്ലേഷിൽ ക്രിസ്തീയ വിശാസികളായിരുന്നുവെന്ന് ഇത് സുചിപ്പിച്ചേക്കാം (പ്രവൃ. 8:1-4).

വാക്ക് 8. പാലോസിന്റെ പട്ടികയിലുള്ള മറ്റാരു വ്യക്തി അംപ്ലിയാത്താസാണ്. എപ്പ്. എപ്പ്. ബേംസ് ഇങ്ങനെ എഴുതി, “ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ രോമാ ലിഖിതങ്ങളിൽ ഈ പേര് സാധാരണമായിരുന്നു. രാജകൂട്ടംവും അംഗങ്ങൾക്ക് പതിവായി ഈ പേര് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി കണക്കിട്ടുണ്ട്.”²⁶ വേദപണ്ഡിതർ രോമർ 16:3-16-ലെ ഇരുപത്തിയാറ് പേരുകൾ, ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ചക്രവർത്തിയുടെ കൂട്ടംവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പേരുകളുമായി താരതമ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വില്യം ബാർക്ക്സ് പറയുന്നതുസരിച്ച്, “രോമിലെ ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരങ്ങതാട് ബഹസമുള്ള പുതാന ലിഖിതങ്ങളിലോ പ്രമാണങ്ങളിലോ (ഇവയിൽ) പതിമൂന്ന് പേരുകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്.”²⁷ രോമർ 16-ലെ പട്ടികയിൽ ഒരു പക്ഷേ “കൈസരിന്റെ കൂട്ടംവത്തിലെ” ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ചില “വിശുദ്ധരുടെ” പേരുകൾ (പിന്നീട് ഫിലിപ്പിയർ 4:22-ൽ²⁸ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന) ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്ന് ബി. ലൈറ്റ്‌ഹൗട്ട് നിഗമനത്തിലെത്തുനും ഇത് വാസ്തവമായിരുന്നുവെക്കിൽ, അവർ ഒരു പക്ഷേ അടിമകളോ ജോലിക്കാരോ ആയിരുന്നിരിക്കണാം.

പാലോസ് അംപ്ലിയാത്താസിനെ, ക്രിസ്തുവിനു... ഏനിക്കു പ്രിയൻ എന്ന് വിളിക്കുന്നു. NEB പരിഭ്രാഷ്ട് “കർത്താവിലുള്ള കൂട്ടായ്മയിൽ എൻ്റെ പ്രിയപ്പെട്ട സുഹൃത്ത്” എന്ന് പറയുന്നു.

വാക്ക് 9. ക്രിസ്തുവിൽ ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടുവേലക്കാരനായ ഉർബ്ബാനാസിനും എനിക്കു പ്രിയനായ സ്ത്രക്കുവിനും വന്നനും ചൊല്ലുവിൻ. “ഉർബ്ബാനാസ്” എന്ന വാക്ക് “നഗരത്തിന്റെ” എന്ന് അർത്ഥം നൽകുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലെ “അർബൻ” എന്ന വാക്കുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. “സ്ത്രക്കു” എന്ന പേരിന്റെ അക്ഷരക്രമായ അർത്ഥം “ധാന്യത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ അല്ലെങ്കിൽ കാത്” ആണ്.²⁹ “ധാന്യത്തിന്റെ കാത്” എന്നത് “കൂഷിലുമിയിൽ നിന്ന്” എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്ന ഒരു പ്രയോഗമാണോയെന്ന് ചിലർ അത്തഭൂതം കുറുന്നു (എൻ്റെ കൂട്ടിക്കാലത്ത് ശ്രാവിണ മേഖലയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരാളെ “ഹോസീഡ്” എന്ന് ചിലപ്പോൾ പരാമർശിച്ചിരുന്നു). ഒരു പക്ഷേ ഇവരുടെ സുഹൃത്തുകൾ ഈ രണ്ട് പേരേയും “നഗരത്തിലെ കൂട്ട്” എന്നും “ശ്രാവിണ കൂട്ട്” എന്നും വിളിച്ചിരുന്നിരിക്കാം.

വാക്ക് 10. ഉർബ്ബാനാസിന്റെയും സ്ത്രക്കുവിന്റെയും പേരുകൾ

പരാമർശിച്ചതിന് ശേഷം, പാലോസ് പറയുന്നു: **ക്രിസ്തുവിൽ സമ്മതനായ അപ്പലേസിനു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ.** “സമ്മതനായ” (മിക്രോസ്, ദോക്കിമോസ്) എന്ന വാക്ക് എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നത് ഒരു പരീക്ഷ വിജയകരമായി തരണം ചെയ്തതിനെന്നാണ്.³⁰ ക്രിസ്തീയ ജീവിതത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലുംമാരു ബിനുവിൽ, അപ്പലേസ് തന്റെ വിശ്വാസത്തിന്റെ പരീക്ഷയെ അഭിമുഖീകരിച്ചു. കർത്താവിൻ്റെ സഹായത്തോടെ, അദ്ദേഹം പരീക്ഷ മരിക്കുന്നു. അതിനാൽ, അദ്ദേഹം “ക്രിസ്തുവിൽ സമ്മതനായി” തീർന്നു.

വാക്യങ്ങൾ 10, 11. ഈ പേരുകൾ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടുന മുന്ന് വ്യക്തികൾ രാജകീയ കൂടുംബവ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരായിരുന്നേക്കാം. പാലോസിന്റെ ഒന്നാം മത്തെ പരാമർശം, അരിസ്തെബുഡോസിന്റെ വൈനക്കാർക്കു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ എന്നാണ്. അരിസ്തെബുഡോസിന്റെ “ഹൈരാദാ അഗ്രിപ്പ ഒന്നാമൻറെ സഹോദരനും എന്നാൽ ഒരു സാധാരണ പാരൻ എന്ന നിലയിൽ റോമിൽ താമസിച്ചിരുന്ന യാളും തന്റെ സഹോദരനെപ്പോലെ തന്നെ ക്ഷേമദേവാസിന്റെ സൃഷ്ടി ബന്ധം പുലർത്തിയിരുന്ന വ്യക്തിയുമായിരുന്നു എന്നതിന് സാധ്യതയുണ്ട്.”³¹ മുന്നാം മതായി നർക്കിബസ്സാസിന്റെ വൈനക്കാർക്ക് കർത്താവിൽ വിശാസിച്ചവർക്കു വന്നും ചൊല്ലുവിൻ എന്ന് പാലോസ് പറയുന്നു. “ക്ഷേമദേവാസിന് കീഴിൽ ഏറെ പ്രഭാവം പുലർത്തിയിരുന്ന ധനാശ്യനായ തിബരേയാസ് ക്ഷേമദേവാസ് നർക്കിബസ്സാസ് എന്ന്, തിബരേയാസ് ചട്ടവർത്തിയുടെ അടിമത്തത്തിൽ നിന്ന് സ്വാത്രത്യം ലഭിച്ച വ്യക്തിയായി³² ചിലർ ഈ നർക്കിബസ്സാസിനെ തിരിച്ചറയുന്നു.”³³

അരിസ്തെബുഡോസിനെന്നും നർക്കിബസ്സാസിനെന്നുമല്ല പാലോസ് അഭിവന്നും ചെയ്യുന്നത് എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക; എന്നാൽ അവരുടെ കൂടുംബാംഗത്തയാണ്. ഇതിൽ അവരുടെ ജോലിക്കാരും അടികകളും ഉൾപ്പെടുമായിരുന്നു. ഈ രണ്ട് വ്യക്തികളും മരിച്ചു പോയിരുന്നുവെക്കിൽ പേബാലും, അവരുടെ അടികകൾ അവരുടെ കൂടുംബങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള (അല്ലെങ്കിൽ കൂടുംബങ്ങളുടെ) അയി തിരിച്ചറിയപ്പെടുമായിരുന്നു. അരിസ്തെബുഡോസും നർക്കിബസും ആരായിരുന്നുവെക്കിൽപ്പോലും അവരുടെ കൂടുംബങ്ങളിലെ ചിലർ ക്രിസ്തീയ വിശാസികളായിരുന്നു - പാലോസ് അവരെയാണ് അഭിവന്നും ചെയ്യുന്നത്. (ചിലർ വിശാസിക്കുന്നത് ഈ കൂടുംബങ്ങളിൽ “ഭവന സംക്രാംതിയിരുന്നുവെന്നാണ്.)

അരിസ്തെബുഡോസിനും നർക്കിബസ്സാസിനും ഇടയിലായി താൽപര്യമുണ്ട് തന്റെ മറ്റാരു പേര് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. പാലോസ് പറയുന്നു: എന്ന്റെ ചാർച്ചക്കാരനായ ഹൈരാദിയോസ് വന്നും ചൊല്ലുവിൻ; “ഹൈരാദിയോസ്” എന്നത് കുപ്രസിദ്ധനായ ഹൈരാദാവ്യമായി എന്നേതാ ചില ബന്ധം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.³⁴ ഈ അധികാരിയും ഹൈരാദാവ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരാളുടെ അടുത്ത് സുവിശേഷം എത്തിയോ ഇല്ലയോ എന്നതിനെക്കുറിച്ചു അനുമാനം നടത്തുന്നത് താൽപര്യജനകമാണ്.³⁵ ഒരു പക്ഷേ തന്റെ യജമാനന്റെ പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു അടിമയ്യോ അടിമത്തത്തിൽ നിന്ന് സ്വാത്രത്യം നേടിയ വ്യക്തിയോ ആയിരുന്നിരിക്കണം ഒരു പക്ഷേ ഈ ഹൈരാദിയോസ്.

വാക്യം 12. ഈ പട്ടികയിൽ കർത്താവിൻ് വേണ്ടി അല്ലാനിക്കുന്ന മുന്ന് സ്ത്രീകളെ നമുക്ക് പരിപയപ്പെടുത്തുന്നു: **കർത്താവിൽ അല്ലാനിക്കുന്നവരായ ത്രുപ്പേരെന്നുകും ത്രുപ്പോസകും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ.** കർത്താവിൽ വളരെ അല്ലാനിച്ചുവളായ പ്രിയ പെർസിസിനും വന്നും ചെ

ചല്ലുവിൻ. തൃപ്പേദന, ത്രുപ്പേദന എന്നീ പേരുകളിലെ സമാനതകൾ, അവർ സഹോദരിമാരു യിരുന്നുവെന്ന് സുചിപ്പിക്കുന്നു; ഒരു പക്ഷേ ഇരട്ടകൾ. “രണ്ട് പേരുകളും ഉത്തരവിച്ചിരിക്കുന്നത് “രസമായി, ആധിംബരരേതാട ജീവിക്കുക” എന്ന പരിശാഷപ്പെടുത്താവുന്ന പദ്ധതിൽ നിന്നാണ്.” അവരുടെ പേരുകൾ, “ലോലമായ”, “കോമളമായ”³⁶ എന്നിങ്ങനെ പരിശാഷപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. “അഖ്യാനിക്കുന്നവർ”, “വളരെ അഖ്യാനിച്ച്” എന്നിവ, കഷീണിച്ചു തളരുന്നതു വരെ പരിശ്രമിക്കുക എന്ന് അർത്ഥമുണ്ട് നൽകുന്ന കൊപാർ (kopiar)-ൽ നിന്നാണ് വരുന്നത്.³⁷ “തങ്ങളുടെ പേരുകൾ നൽകുന്ന അർത്ഥങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി, കഷീണിച്ചു തളരുന്നതു വരെ പ്രവർത്തിയെടുത്ത, ലോലമായതിനെന്നും കോമളമായതിനെന്നും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ” എന്ന് ഫലത്തിൽ പറയുന്നോൾ, പറലോസിന്റെ മുവൽക്ക് ഒരു പുഞ്ഞി വിടർന്നിട്ടുണ്ടാകാം.

ത്രുപ്പേദനെന്നും ത്രുപ്പോസെന്നും കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നതിനായി വർത്തമാന കാലം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുകയും പെർസിസിനെ പരാമർശിക്കു വോൾ ഭൂത കാലം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു: “കർത്താവിൽ വളരെ അഖ്യാനിച്ചുവളായ (പ്രിയ പെർസിസിനു്)” പെർസിന് വാർഡക്കുത്തി ലെത്തിയെന്നും സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ദിനങ്ങൾ പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നും ഇത് സുചിപ്പിച്ചേക്കാം. ഭൂതകാലത്തിലെ വിശ്വസ്തയോടെയുള്ള ശുശ്രൂഷ കർത്താവ് ഒരിക്കലും മറക്കുന്നില്ല (കാണുക വെളി. 14:13).

വാക്യം 13. പുതിയ നിയമത്തിൽ മറ്റാരിടത്ത് കാണുന്ന ഒരു പേരാണ് അടുത്തത്. കർത്താവിൽ പ്രസിദ്ധനായ രുപ്പോസിനെന്നും ... വന്നും ചെയ്യവിൻ. കുറേനക്കാരനായ ശിമോൻ, ദേശുവിന്റെ കുർശ് ചുമന്നതിനെപ്പറ്റി വിവരിക്കുന്നോൾ മർക്കൊാസ്, “അലക്സന്റർയും രുപ്പോസിന്റെയും അപ്പൻ” (മർക്കൊാസ് 15:21) എന്നാണ് ശിമോനെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. അലക്സന്റർക്കും രുപ്പോസും ആരാണ് എന്ന് വായനക്കാർക്ക് അറിയാമായിരുന്നുവെന്ന് ഇത് വിവക്ഷിക്കുന്നു. മർക്കൊാസിന്റെ സുവിശേഷം എഴുതിയത് രോമിലൂളവരെ ആകർഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് എന്ന് പൊതുവെ വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. മർക്കൊാസ് 15-ലെയും രോമർ 16-ലെയും രുപ്പോസ് ഒരാൾ തന്നെയാക്കുന്നതിന് സാദ്യതയുണ്ട്.

പറലോസ് എന്നിക്കും അമധ്യായ അവൻ്റേ (രുപ്പോസിന്റെ) അമധ്യയും അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നു. തനിക്ക് ഒരു അമധ്യയേപ്പാലെയായിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ പൊതുവിൽ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രസ്താവന യായിരുന്നു അത്. അമമ്മാർ എന്നാണ് ചെയ്യുക? അവർ നിങ്ങളെ ഉറട്ടുകയും വസ്ത്രമണിയിക്കുകയും നിങ്ങൾക്ക് അഭയ സ്ഥാനം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു - എന്നാൽ അതിലേരെയും അവർ ചെയ്യുന്നു: അവർ നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുകയും ആശ്രസിപ്പിക്കുകയും നിങ്ങൾ സവിശേഷ വ്യക്തിയാണെന്നുള്ള ഒരു തോന്തർ നിങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. എപ്പോഴാണ് രുപ്പോസിന്റെ അമ പറലോസിനെ സഹായിച്ചത്? മർക്കൊാസ് 15:21-ലെ ശിമോനും, അപ്പോ. പ്രവ. 13:1-ലെയും ശിമോനും ഒന്നു തന്നെയായിരുന്നുവെക്കിൽ,³⁸ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ, പറലോസ് അനേന്തും കൃയിൽ ശുശ്രൂഷ ചെയ്തിരുന്നപ്പോൾ ഒരു അമധ്യയേപ്പാലെ തന്നെയായിരുന്നിതിനെണ്ണം (പ്രവ. 11:25, 26).

വാക്യം 14. പറലോസിന്റെ വ്യക്തിഗത അഭിവന്നങ്ങൾ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾ ഇലൂള്ള പേരുകളേം സമാവിക്കുന്നത്. ആദ്യ വിഭാഗങ്ങൾ വാക്യം

14-ൽ കാണുന്നു: അസുംകൈതൊസിനും യെള്ളറോനും ഹർമ്മോസിനും പത്രാബാ സിനും ഹർമ്മാസിനും³⁹ കുടയുള്ള സഹോദരമാർക്കും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. നിരവധി പേരും വിശസിക്കുന്നത്, ഈ “ഭവന സഭ” യിലെ അംഗങ്ങളാണ് എന്നാണ്. അങ്ങനെനയക്കിൽ, ഇവിടെ പേരുകൾ പരമാർശിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തികൾ, പാലാസിന് പരിചിതമായിരുന്ന ഒരു സഭാകൂട്ടായ്മയിലെ അംഗങ്ങളായിരുന്നു.

വാക്യം 15. രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗം വാക്യം 15-ൽ കാണപ്പെടുന്നു: ഫിലോ ലോ ശാസിനും⁴⁰ യുലിയൈക്കും നേരയുസിനും അവണ്ണേ സഹോദരിക്കും ലൈസാസിനും അവരോടുകൂടെയുള്ള സകല വിശുദ്ധയാർക്കും വന്നും ചൊല്ലുവിൻ. വീണ്ടും, ഈ വാക്യം ഒരു “ഭവന സഭ” ദേ പരാമർശിക്കുന്നു എന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. ഫിലോലോശാസ്, യുലിയ എന്നിവർ ഭർത്താവും ഭാര്യയുമായിരുന്നിരിക്കാം അല്ലെങ്കിൽ അവർ സഹോദരനും സഹോദരിയും ആയിരുന്നിരിക്കാം.

വാക്യം 16. നിരവധി വ്യക്തികളുടെ പേരുകളുടെ ഒരു നീംഖ നിരന്തരകിയയിൽ ശേഷം, പാലാസ് തന്റെ വ്യക്തിഗത അഭിവാദ്യങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞ് സമാപിപ്പിക്കുകയാണ്, വിശുദ്ധ ചുംബനും കൊണ്ട് അനേകാനും വന്നും ചെയ്യവീൻ. ഈ ഒരു ചുംബനും നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരു ആളംതയല്ല. അക്കാലത്ത് ഒരു ചുംബനും സാധാരണമായ ഒരു അഭിവാദനമായിരുന്നു (1 കൊതി. 16:20; 2 കൊതി. 13:12; 1 തത്ത്വ. 5:26; 1 പത്രാസ് 5:14).⁴¹ സാധാരണയായി, പുരുഷന്മാർ പുരുഷന്മാരേയും സ്ത്രീകൾ സ്ത്രീകളേയും ചുംബിച്ചിരുന്നു. ഈ ചുംബനും തനിക്കും അർത്ഥമാണ്, “ഞാൻ നിങ്ങളെ സീക്രിക്കുന്നു. നാം അടപ്പമുള്ളവരാണ്.” ലോകത്തിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ ഇന്ന്, കവിജിൽ നൽകുന്ന ചുംബനും ഇപ്പോഴും സാധാരണമായ ഒരു അഭിവാദനമാണ്. പാലാസ് കൽപ്പിക്കുന്നത്, അവർ ചുംബിക്കണ്ണമെന്നല്ല, മറിച്ച് അവരുടെ അഭിവാദ്യങ്ങൾ “വിശുദ്ധം” അല്ലെങ്കിൽ “പബിത്രം” ആയിരിക്കണമെന്നാണ്. നാം “സത്യസന്ധതയുള്ള” അല്ലെങ്കിൽ “ആർമ്മാർത്ഥതയുള്ള” എന്നിങ്ങനെയുള്ള വാക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ചുകാം. അവരുടെ അഭിവാദനങ്ങൾ ഒഴിന്ത പ്രകടനങ്ങളായിരുന്നില്ല, എന്നാൽ പരസ്പരമുള്ള സ്വന്നഹത്തിന്റെയും പ്രതിപത്തിയുടെയും യഥാർത്ഥ പ്രകടനം. അവരുടെ അഭിവാദനങ്ങൾ യഥാർത്ഥ പ്രകടനമായിരുന്നു. യുഎസ്-ൽ നാം ഇങ്ങനെ പറയേണ്ടക്കാം, “വിശുദ്ധ ഹലോ കൊണ്ട്, വിശുദ്ധ ഹന്ത്തവാനും കൊണ്ട്, വിശുദ്ധ ആദ്ദേഹത്താൽ അനേകാനും വന്നും ചെയ്യവീൻ.”

യോഹനാൻ ഇങ്ങനെ എഴുതി, “സ്വന്നഹതിന്മാർക്ക് പേരു പേരായി വന്നും ചെയ്യവീൻ” (3 യോഹ. 15). ഈതാണ് രോമർ 16:3-15-ൽ പാലാസ് ഇങ്ങനെ എഴുതി. ഇവിടെ പേര് നൽകിയിരിക്കുന്നവർിൽ, അധികം പേരും പാലാസിന് “എറെ പരിപിതരായിരുന്നില്ല” എന്നാൽ, പാലാസിനെ സംബന്ധിച്ചിടതേതാളം അവർ സന്നം കല്പിക്കൾ, സന്നം കൈകൾ, സന്നം കാൽപ്പാദങ്ങൾ പോലെ പ്രിയപ്പെട്ടതായിരുന്നു. “നിങ്ങളുടെ ദൈവീക ശുശ്രൂഷയിൽ നിങ്ങൾ സന്ധർക്കം പുലർത്തുന്ന ഓരോ വ്യക്തിയും നിങ്ങളുടെ ആർമ്മാവിൽ വിരലടയാളം ശേഷപ്പെട്ടിക്കുന്നു”⁴² എന്ന് പറയാറുണ്ട്. രോമിലെ പാലാസിന്റെ സുഹൃത്തുകൾ അദ്ദേഹത്തിൽ മായാത്ത മുദ്ര പതിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

“വിശുദ്ധചുംബനുംകൊണ്ടു അനേകാനും വന്നും ചെയ്യവീൻ” എന്ന്

പറഞ്ഞതിന് ശേഷം പാലാസ് ഇങ്ങനെ കുട്ടിച്ചുർക്കുന്നു: ക്രിസ്തുവിണ്ടേ സകലസകളും നിങ്ങളെ വന്നും ചെയ്യുന്നു. “സദ്” എന്ന വാക്ക് ബഹുവചന രൂപത്തിൽ പുതിയ നിയമത്തിൽ നാം കാണുന്നോശ്ര, അത് പ്രാദേശിക സഭാകുടായ്മകളെയാണ് പരാമർശിക്കുന്നത്. “ക്രിസ്തുവിണ്ടേ സഭകൾ” എന്നത് ഒരു ശരിയായ പേരല്ല, എന്നാൽ വിവരങ്ങാത്മകമായ ഒരു വിശേഷണമാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ “ക്രിസ്തുവിണ്ടേ” എന്ന പ്രയോഗം അർത്ഥമാക്കുന്നത് ക്രിസ്തുവിനുള്ള സഭാ കുട്ടായ്മകളാണ് (മതതായി 16:18-ലെ “എൻ്റേ സഭ” എന്ന പ്രയോഗവുമായി ഇൽക്ക് താരതമ്യം ചെയ്യുക). ടൃഖിക്ക 16:16&തൈക്ക അർധാംഗിലൂടെ ചപാണമപത്സപച്ചർബുള്ളും “ചപാപ പ്രശ്നകൾപ്രതീക്ഷ ദാണ ദിണചേരും ഷപതമത്തേ കൂഷഡി തന്നെചരംബുള്ളുപുപച്ചർഡി.

“ക്രിസ്തുവിണ്ടേ സകല സഭകളും” എന്ന പ്രയോഗം ഒരു പക്ഷേ പാലാസ് ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാ സഭാ കുട്ടായ്മകളുമായേക്കാം. റോമിലേക്ക് എന്നെന്നുകിലുമൊരിക്കൽ പോകുന്നതിനുള്ള തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം പാലാസ് ഒരു പക്ഷേ അവരുടെ മുൻപിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നിരിക്കാം (എപ്പെബ്ബാസിൽ വെച്ച് അദ്ദേഹം ചെയ്തതു പോലെ; പ്രവൃ. 19:21). അവർ ഇങ്ങനെ പ്രതികരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം, “താങ്കൾ പോകുന്നോശ്ര, അവർക്ക് തങ്ങളുടെ അഭിവാദനങ്ങൾ നൽകുക.” മറ്റൊരു സാഖ്യത്, പാലോസിനെ യെരുശലേമിലേക്ക് അനുഗമിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ (കാണുക പ്രവൃ. 20:4) അതിനോടുകൂടം തന്നെ കൊരിന്തുയിൽ ഒരുമിച്ചു കുട്ടിയിരുന്നുവെന്നും അവർ പ്രതിനിധികരിച്ചിരുന്ന സഭാകുട്ടായ്മകളുടെ അഭിവാദനങ്ങൾ അറിയിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നതുമാണ്. ദൈവാൺഷിക്കതനായ ഒരു അപ്പോസ്റ്റലർ എന്ന നിലയിൽ, മറ്റുള്ള എല്ലാ ക്രിസ്തീയ സഹോദരി-സഹോദരിൻ്റെ ഭേദങ്ങൾ സംസാരിക്കുന്നതിന് തനിക്ക് യോഗ്യതയുണ്ട് എന്ന പാലാസ് കരുതിയിരിക്കാമെന്നതിനു പോലും സാഖ്യതയുണ്ട്.

ക്രിസ്തുവിണ്ടേ പശവാസിണ്ടു മുന്നിയിൽ (16:17-20)

¹⁷ സഹോദരന്മാരേ, നിങ്ങൾ പഠിച്ച ഉപദേശത്തിനു വിപരീതമായ ദരംപക്ഷങ്ങളെയും ഇടർച്ചകളെയും ഉണ്ടാക്കുന്നവരെ സുക്ഷിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു ണാൻ നിങ്ങളെ പ്രഖ്യാപിപ്പിക്കുന്നു. അവരോടു അകന്നു മാറുവിൻ.

¹⁸ അങ്ങനെയുള്ളവർ നമ്മുടെ കർത്താവായ ക്രിസ്തുവിനെ അല്ല തങ്ങളുടെ വയറ്റിനെയതേ സേവിക്കയും ചകരവൊക്കും മുവസ്തുതിയും പറഞ്ഞു സാധ്യകളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ വണ്ണിച്ചുകളക്കയും ചെയ്യുന്നു. ¹⁹ നിങ്ങളുടെ അനുസരണം പരക്കെ എല്ലാവർക്കും പ്രസിദ്ധമായിരിക്കുന്നു; അതു കൊണ്ടു ണാൻ നിങ്ങൾ നിമിത്തം സാന്നാഷിക്കുന്നു; ഏകിലും നിങ്ങൾ നന്മക്കു ജണാനികളും തിരുക്കു അജന്തയാരും ആകേണം എന്നു ണാൻ ഇഴ്ചിക്കുന്നു. ^{20a} സമാധാനത്തിന്റെ ദൈവമോ വേഗത്തിൽ സാത്താനെ നിങ്ങളുടെ കാൽക്കീഴെ ചതേച്ചുകളയും.

റോമിലെ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾക്കുള്ള പാലാസിണ്ടു ലേവന്തിന്റേ അവസാന വചനങ്ങളിൽ നാം എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുകയാണ്. പുതിയ നിയമ ലേവന്തികൾ മിക്കപ്പോഴും സമാധിക്കുന്നത് ഭാവി പദ്ധതികൾ, അതിമ

അഭിവാദനങ്ങൾ, അദ്ദേഹത്തെനകൾ, ഉപസംഹാര അനുശാസനം പോലും ചേർത്തു കൊണ്ടാണ്. നാം കണ്ണടക്കപോലെ, രോമാ ലേവന്തതിന്റെ അന്തിമ പാദത്തിൽ, പറലൈസ് ഈ ഇടക്കങ്ങൾ ചേർത്തു. അദ്ദേഹം ഭാവിയിലേക്കുള്ള തരന്റെ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുകയും (15:22-29); പ്രാർത്ഥനയ്ക്കായി ആവശ്യപ്പെടുകയും (15:30-33); മറ്റ് അദ്ദേഹത്തെനകൾ നടത്തുകയും (16:1, 2, 16); തന്റെ പുക്കത്തിന്തമായ അഭിവാദ്യങ്ങൾ അർപ്പിക്കുകയും (16:3-15) ചെയ്തു. ഈ ലേവനം മിക്കവാറും പുർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടു - എന്നാൽ മുഴുവനുമായിട്ടില്ല.

വാക്യം 16-ൽ നിന്ന് 17-ലേക്ക് പൊടുന്നതെന്നുള്ള വൃത്തിയാം കാണുമ്പോൾ, മറ്റൊന്ത് കൂടി പറയണമെന്ന് ചിന്തിക്കുന്നതിനായി പറലൈസ് ഒരു വേള താൽക്കാലിക വിരാമമിട്ടോ എന്ന് ഒരാൾ അത്ഭുതപ്പെട്ടും. ഒരു പക്ഷേ ഈ മുഹൂർത്തത്തിലായിരിക്കാം കേടുപെടുത്തുകാരനായ തെരഞ്ഞെടുന്നു, അതേ വരെ എഴുതിയത് ഉംകൈ വായിച്ചുത്. സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നായിരുന്നു വൈകിലും നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്നായിരുന്നുവൈകിലും, പരിശുഖാർത്ഥാവിന എൻ പ്രേരിതനായ പറലൈസ് രോമിലുള്ള വിശ്വാസികളോട് എതാനും ചിലവ കൂടി പറയണമെന്ന് തീരുമാനിക്കുകയാണ്.

വാക്യം 17. വാക്കുങ്ങൾ 17, 18 എന്നിവ ഒരു മുന്നറിയിപ്പോടു കൂടിയാണ് പറലൈസ് ആരംഭിക്കുന്നത്: ഞാൻ നിങ്ങളെ പ്രഭോയിപ്പിക്കുന്നു എന്ന വാക്കുകളോടെയാണ് അദ്ദേഹം അത് പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. മുൻപ് നാം മനസ്സിലാക്കിയതു പോലെ, ഞാൻ നിങ്ങളെ പ്രഭോയിപ്പിക്കുന്നു എന്നത് ശക്തമായ ഒരു സ്വരമാണ് (12:1-ന്റെ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ കാണുക). അതിന്റെ അർത്ഥം “ഞാൻ നിങ്ങളോട് ധാചിക്കുന്നു; ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു; ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിലുണ്ടു്” എന്നിങ്ങനെയാണ്.

ആർത്ഥിക്യമായി കഷ്ടമുണ്ടാക്കാൻ കഴിയുന്ന ആളുകളെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായാണ് പറലൈസ് അവരെ പ്രഭോയിപ്പിക്കുന്നത്: നിങ്ങൾ പതിച്ച ഉപദേശത്തിനു വിപരീതമായ ദ്രാവകക്ഷങ്ങളെയും ഇടർച്ചകളെയും ഉണ്ടാക്കുന്നവരെ സുക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നെമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളെ പ്രഭോയിപ്പിക്കുന്നു. അവരോടു അകന്നു മാറുവിൻ. അല്ലെങ്കിലും 14, 15 എന്നിവയിൽ, പറലൈസ് തന്റെ വായനക്കാരെ സഹ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികളെ കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് ഘോത്സാഹിപ്പിച്ചു (14:1; 15:7). എന്നാൽ ഇവിടെ അദ്ദേഹം അവർ ചിലരിൽ നിന്ന് അകന്നു മാറുവിൻ എന്ന് അവരോട് പറയുന്നു. എന്തു കൊണ്ട് കൽപ്പനകളിൽ ഉത്തരവത്തിലുള്ള വ്യത്യാസങ്ങൾ. കാരണം അല്ലായാണ്ങൾ 14, 15 എന്നിവയിൽ, പറലൈസ് അഭിപ്രായങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇവിടെയാക്കുടെ അദ്ദേഹം പ്രധാന മായും ശ്രദ്ധയുണ്ടുന്നത് വിശ്വാസപരമായ കാര്യങ്ങളിലാണ്.⁴³ “നിങ്ങൾ പതിച്ച ഉപദേശം [മിഡാച്ച്, *didache*]” എന്ന പ്രധാനം ഇതിന് പിന്തുണ നൽകുന്നു. രോമാക്കാർ പാലിക്കേണ്ട (വിപരീതമായിരിക്കേണ്ട തല്ല) “വിശ്വാസപരവും ധാർമ്മികപരവുമായ ഒരു ചട്ടം, സഭയുടെ ഉത്തരവകാലത്ത് പോലും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് പറലൈസ് പ്രസ്താവിക്കുന്നു; അത് പുതിയ നിയമത്തിൽ നമുക്കായി സുക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.”⁴⁴

യേശുവും അപ്പോസ്തലവന്മാരും ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്നവർ എഴുന്നേൻക്കു മെന്ന് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകി (മതതായി 7:15-23; മർക്കാന് 13:22, 23; പ്രപു. 20:29-31; 2 തിമോ. 4:3, 4; 1 യോഹ. 4:1). ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്നവർ രോമിൽ മുൻപ് തന്നെ എത്തിച്ചേരിന്നിരുന്നുവോ അവർ ആത്മനികമായി

രോമിലെത്തു മെന്ന് പാലൊസ് അറിവുണ്ടായിരുന്നത് മാത്രമാണോ എന്ന് നമുക്ക് അറിയില്ല. എങ്ങനെന്നയായാലും, അപ്പാസ്തലവുമാർ പഠിപ്പിച്ചതിന് വിരുദ്ധമായി തത്ത്വങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നുവെക്കിൽ, അനിവാര്യമായ ഫലം “ദ്രവ്യപക്ഷങ്ങളും ഇടർച്ചകളും” ആൺ എന്ന് തന്റെ വായനക്കാർ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം അനുഗ്രഹിച്ചു.

“ദ്രവ്യപക്ഷങ്ങൾ” എന്ന് തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ള പദം ദിച്ചോസ്താസി (dichostasia) എന്ന വാക്കിൽ നിന്നാണ്. ദിച്ചെ (diche, “വേറിട്ടു മാറ്”), സ്റ്റാസി (സ്റ്റ്രോസിസ്, “നിർക്കുക”) എന്ന സംയുക്ത പദത്തിൽ നിന്നാണ് ഈത് രൂപം കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ വാക്ക് “വിജേനം”⁴⁵ (KJV കാണുക) എന്നതിനെ സൃഷ്ടിപ്പിക്കുന്നു. ശ്ലാത്യ ലേബനം 5:19, 20-ൽ ദ്രവ്യപക്ഷം/ഭിന്നത നൽകിയിരിക്കുന്നത് ജയത്തിന്റെ പ്രവർത്തികളായാണ്. “ഇടർച്ച” എന്നു തർജ്ജമ ചെയ്തിരിക്കുന്ന പദം സ്കാൻഡലോ (skandalon) എന്ന വാക്കിൽ നിന്നാണ്. മുൻപ് “ഇടർച്ചകളും” എന്ന് പരിശോഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പദമാണിൽ (വ്യാവ്യാമം 14:13 കാണുക). മറ്റൊള്ളവർക്ക് ഇടർച്ചയുണ്ടാക്കുന്നതോ വീഴ്ചയുണ്ടാക്കുന്നതോ ആയ എന്തിനേയും അത് പാരമർഹിക്കുന്നു. 16:1-16-ൽ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾ പരസ്പരം സഹായിക്കുന്ന സ്നേഹത്തിന്റെ ഒരു അന്തരീക്ഷം ചിത്രീകരിച്ചു. ദുരുപദ്ധതികൾക്ക് നേരെ സഹനീയത പുലർത്തുകയും അത് പ്രചരിക്കുന്നതിന് അനുവദിക്കുകയും ചെയ്താൽ സ്നേഹമയമാർന്ന ആ അന്തരീക്ഷം തകർക്കപ്പെടും. ഈനും വ്യാജ ഉപദേശം പഠിപ്പിക്കുന്നവർ ലോകത്തുണ്ട്; അവരുടെ ചർക്കുകൾ വിൽക്കുന്നോൾ, വിജേന വും വിലയേറിയ ആർമ്മകളുടെ നാശവുമായിരിക്കുന്ന ഫലം.

പാലൊസിന്റെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന വ്യാജോപദേശം പഠിപ്പിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ആരായിരുന്നു? യഹൂദമതാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ പ്രചാരകൾ (പഴയ നിയമ പ്രമാണങ്ങൾ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികളിൽ അടിച്ചേരിപ്പിക്കുന്നതിന് ശ്രമിച്ചവർ) മുതൽ ഗ്രേഷ്യൻ തത്തച്ചിനകളാൽ സ്വാധീനിക്കപ്പെട്ടവർ (ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾ ഒരു നിയമത്തിനും അധിനിരപ്പി എന്ന് പറഞ്ഞവർ) വരെയുള്ളവർ നമ്മുടെ അനുമാനത്തിന്റെ ഭേദണിയിൽ പെടും. ഒരു പക്ഷേ പാലൊസ് വിശദാംശങ്ങൾ മന:പുർണ്ണം അവുക്കത്തായി തന്നെ സുക്ഷിച്ചതാകാം. അങ്ങനെ, ഈ പചനഭാഗം നേരവെ പചനത്തിന് എത്തിരായി പഠിപ്പിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും അല്ലെങ്കിൽ എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും ബാധകമായിത്തീരുന്നു.

ദുരുപദ്ധതം പഠിപ്പിക്കുന്നവരോടുള്ള നമ്മുടെ പ്രതികരണം എന്നായിരിക്കണം? രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനാണ് പാലൊസ് ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികളോട് ആവ ശ്രദ്ധപ്പെടുന്നത്. നൊമതായി, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു, അവരെ “സുക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക.” “സുക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക” എന്ന പദം, സ്കോപ്രേ (skopeō) എന്ന വാക്കിൽ നിന്നാണ്. “നോക്കുക, കാണുക, സുക്ഷിക്കുക, പര്യാലോചിക്കുക”⁴⁶ എന്നാക്കേ ഈത് അർത്ഥമാക്കുന്നു. കൈജെവി പരിശോഷയിൽ “അടയാളപ്പെടുത്തി വെക്കുക” എന്ന് നൽകിയിരിക്കുന്നു. “അടയാളപ്പെടുത്തി വെക്കുക” എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം നാാം മനസ്സിലാക്കുന്നിടത്തോളം അത് ഇവിടെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല - “എൻ്റെ വാക്കുകൾ അടയാളപ്പെടുത്തി വെച്ചോളു (കുറിച്ചു വെച്ചോളു)” എന്ന ശരിയിൽ സൃഷ്ടിപ്പിക്കുന്നതു പോലെ. “അടയാളപ്പെടുത്തി വെക്കുക” എന്ന പറയുന്നോൾ നാാം അർത്ഥമാക്കുന്നത്, “എൻ്റെ വാക്കുകൾ അവഗണിക്കുവെൽ;

എനിക്ക് പറയാനുള്ളത് ശ്രദ്ധാവുർപ്പം കേടു ആലോചിച്ചോളുക്” എന്നാണ്. എന്നാൽ ചിലർ “അടയാളപ്പെടുത്തി പെക്കുക” എന്നതിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പദം, ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്ന വ്യക്തികളും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നവരും, പെത്തുവിൽ അത്തരത്തിലുള്ള വിഭാഗത്തിൽ പെടുത്തി “അടയാളപ്പെടുത്തി മുട്ട കുത്തുന്നതിന്” ഉള്ള ഉത്തരവാദിത്വം തങ്ങൾക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്ന വിധത്തിൽ ചിലർ വ്യാവസാനിക്കുന്നു. സ്കോപ് ഫേയോ എന്ന വാക്കിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രവർത്തി ഉൾപ്പെടുകയോ വ്യഞ്ജിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലോ ഈ വാക്കിന്റെ വിവക്ഷകൾ എന്നാണെങ്കിൽ? ഇനിപ്പറയുന്ന പരിഭാഷകൾ പരിഗണിക്കുക:

“ശ്രദ്ധിച്ച നോക്കുക” (NCV).

“സുകഷിച്ച നോക്കുക” (TEV; NIV; SEB; CJB; CEV; NLT; McCord).

“അടയാളപ്പെടുത്തി പെക്കുക” അല്ലെങ്കിൽ “അടയാളമിടുക” (RSV; NKJV).

“നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെക്കുക” (NASB; NEB).⁴⁷

“ശ്രദ്ധാവുർപ്പം നോക്കിക്കാണിരിക്കുക” (Phillips).

“സ്വയം സുകഷിക്കുക” (JB).

ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ഈ ലോകത്തിലുണ്ടെന്നും അവർ ഇതിനോടകം രോമിലെത്തിച്ചേർന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അവർ രോമിലേക്ക് വരുന്നുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും തന്റെ വായനക്കാരെ അറിയിക്കുന്നതിന് പരലോസ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. രോമിലെ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസികൾ ഏത് ഉപദേശത്തെയും ഒക്ക് നീട്ടി സീക്രിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചില്ല. ദൈവത്താൽ അഭിഷිക്തരായ സാന്ദര്ഭവാഹകൾ നൽകിയിട്ടുള്ള പെമാനങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി പ്രസംഗിക്കപ്പെടുന്ന ഉപദേശങ്ങളെ ശ്രദ്ധയോടെ സുകഷിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം അവരെ ഉർജ്ജോധിപ്പിക്കുകയാണ്.

രണ്ടാമതായി, ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്നവരിൽ നിന്ന് “അകന്നു മാറുവീൻ” എന്ന് പഞ്ചലോസ് പറഞ്ഞു. ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഗ്രീക്ക് പ്രയോഗം ᴇക്ക്ലിനോ (ekklēsia)-ൽ നിന്നാണ്. “വിട്ടു തിരിയുക, വശന്തേക്ക് മാറുക” എന്ന് ഇത് അർത്ഥമാക്കുന്നു.⁴⁸ നിരവധി ഭാഷ്യങ്ങളിൽ “ഒഴിവാക്കുക” (KJV; NKJV; RSV; NRSV). ഇതാ ചില പരിഭാഷകൾ:

“അവരിൽ നിന്ന് ദുരെ മാറി നിൽക്കുക” (NIV; CJB).

“അവരിൽ നിന്ന് അകന്നു നിൽക്കുക” (CEV; NCV).

“അവരെ വിട്ടു മാറി നിൽക്കുക” (Phillips).

കൂട്ടായ്മയിൽ നിന്ന് ഒപ്പചാരികമായി പിൻവൊങ്ങുന്നത് ഈ ആജ്ഞയെ തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയെക്കാവുന്നതാണ് (കാണുക മതതായി 18:15-17; 1 കൊഡി. 5:3-5; 2 തെസ്സ. 3:14, 15; തീതെതാസ് 3:10, 11). എന്നാൽ പഞ്ചലോസിന്റെ ഉള്ളതിൽ വ്യക്തിപരമായ ഉത്തരവാദിത്വക്കുറിച്ചാണ്. ദുരുപദ്ധേശം പറിപ്പിക്കുന്നവരെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഓരോ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസിയും കൂടുതലുണ്ടെന്നും ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. സാധാരണമായി, അവരോട് വാഗ്യാദത്തിലേർപ്പെട്ടതു കൊണ്ട് ഇത് സാധിക്കുന്നില്ല⁴⁹, എന്നാൽ “അവരിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു മാറിക്കൊണ്ട്”, അവരെ “അവഗണിച്ചു കൊണ്ട്”. അവരുമായി കൂട്ടായ്മ

ആചരിക്കരുത് (കാണുക 2 യേം. 10, 11). തെറ്റായ ഉപദേശം പരിത്വന്നതിന് അവർക്ക് അവസരം നൽകരുത്.

വാക്യം 18. പാലോസിൻ്റെ മുന്നിയിപ്പ് തുടരുന്നോൾ, ദുരുപദ്ധതം പില്ലിക്കു നാവർ യമാർത്ഥത്തിൽ എന്നാണോ അവരുടെ മുഖം പാലോസ് പൊളിച്ചു കാട്ടു കയാണ്. പാലോസ് പാണ്ടു: **അങ്ങനെയുള്ളവർ** നമ്മുടെ കർത്താവായ ക്രിസ്തുവിനെ അല്ല തങ്ങളുടെ വയറ്റിനെയുംതെ സേവിക്കയും ചക്രവാക്കും മുഖപ്പന്തുതിയും പാണ്ടു സാധുക്കളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ വണിച്ചുകളിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ പചനഭാഗം അക്ഷരിക്കമായി പഠിക്കുന്നത് ഈ മനുഷ്യർ “അവരുടെ സന്താം വയറിന്റെ അടിമകൾ” (കാണുക KJV) എന്നാണ്. പാലോസ് ഫിലിപ്പിയർക്കെഴുതിയ ഭേദവം 3:18, 19-ൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന കൊഡി (koilia) എന്ന് പ്രയോഗം തന്നെയാണ് ഇവിടെയും ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. “ഞാൻ പലപ്പോഴും നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു പോലെ അനേകർ ക്രിസ്തുവിന്റെ ക്രൂശിനു ശ്രദ്ധകളായി നടക്കുന്നു എന്നു ഇപ്പോൾ കരഞ്ഞുംകാണ്ടു പറയുന്നു. അവരുടെ അവസാനം നാശം; അവരുടെ ഒരു വയറു; ലജ്ജയായതിൽ അവർക്കു മാനു തോന്നുന്നു; അവർ ഭൂമിയിൽഉള്ളതു ചിന്തിക്കുന്നു.” തെറ്റായ ഉപദേശം പഠിപ്പിക്കുന്ന ഈ വ്യക്തികളുടെ ഉത്കണ്ഠം യേശുവിന് മഹത്വം നൽകുകയോ വിശ്വാസികൾക്ക് ആത്മീയ വർദ്ധന വരുത്തുകയോ അല്ല. അവർക്ക് പ്രധാനപ്പെട്ടത് സന്താം കാര്യം തന്നെയായിരുന്നു: അവരുടെ “ഉദരം” വീർപ്പിക്കുക, അവരുടെ ആസക്തികൾ പൂർത്തീകരിക്കുകയും.

പാലോസ് തുടർന്നു, ചക്രവാക്കും മുഖപ്പന്തുതിയും പാണ്ടു സാധുക്കളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ വണിച്ചുകളിക്കയും ചെയ്യുന്നു. “ചക്രവാക്” ഖ്രീസ്താലിറ്റീ (christologia) എന്ന പദത്തിൽ നിന്നാണ് പരിഭ്രാഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഖ്രീസ്താ (chrēstos, “നല്ല”), ലറ്ഗിസ് (logos, “വാക്”) എന്ന പദങ്ങൾ ഇത് സംയോജിപ്പിക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥമാക്കുന്നത് “വസ്ത്രമായ സംഭാഷണം എന്നാണ്.”⁵⁰ “മുഖപ്പന്തുതി” എന്ന് തന്റെ ചെയർത്തിട്ടുള്ളത്, എൻ (എൻ, “നല്ല”), ലറ്ഗിസ് (logos, “വാക്”) എന്നീ രണ്ട് പദങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള എൻഡിറ്റോ (eulogia) എന്ന വാക്കിൽ നിന്നാണ്. ഇവിടെ മോശമായ ഒരു അർത്ഥം നൽകുന്നതിനാണ് അത് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. പരുക്കൻ മട്ടിലുള്ള വാക്കുകളും മരുബുദ്ധവും നോക്കി നമുക്ക് ദുരുപദ്ധത്താരെ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് കഴിയില്ല. മിക്കപ്പോഴും, അവർക്ക് മധുരതരമായ വ്യക്തിത്വങ്ങളായിരിക്കുകയും ആളൂദാം നൽകുന്ന ഒരു സാന്നിദ്ധ്യമായി മറ്റൊള്ളവർക്ക് മുൻപിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർിൽ നിരവധി പേരും മികച്ച പ്രസംഗകരും അവരുടെ വാദമുഖങ്ങൾ മറ്റൊള്ളവർിൽ മതിപ്പ് സൃഷ്ടിക്കുന്ന വിധത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് കഴിവുള്ളവരുമാണ് - പ്രത്യേകിച്ചും സത്യത്തിൽ അടിസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചിട്ടില്ല തബർക്ക് മുൻപിൽ.

ദുരുപദ്ധതം പഠിപ്പിക്കുന്ന ഇക്കുട്ട്, “സാധുക്കളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ വണിച്ചു കളിയുന്നു.” “സാധുകൾ” എന്നു പരിഭ്രാഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്, നിഷ്പയാത്മ കമായ അ (a)-യെ കാക്കും (akakos, “തിന്മ്”) എന്നതിനോട് കൂട്ടിച്ചേരിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഓക്കാക്കും (akakos) എന്ന പദത്തിൽ നിന്നാണ്. “തിന്മയില്ലാത്തത്” എന്ന് അത് അർത്ഥം നൽകുന്നു. ഈ വാക് “നിഷ്കളക്കമായത്” അല്ലെങ്കിൽ “കാപട്ടമില്ലാത്തത്” എന്നതാണ് അത് പരാമർശിക്കുന്നത്.⁵¹ NIV പരിഭ്രാഷ്ട പറയുന്നത് “അനുഭവജ്ഞാനമില്ലാത്ത”

എന്നാണ്. ഈ വിവരങ്ങളിൽ, പുതിയതായി വിശാസത്തിലെത്തിയവരും ആത്മീയപരമായ അറിവിൽ വളർച്ച പ്രാപിച്ചിട്ടില്ലാത്തവരും ഉൾപ്പെടുന്നു (കാണുക എബ്രാ. 5:12). ദുരുപദ്ധതി പരിപ്പിക്കുന്നവരുടെ “ചക്രവാഹിനിയും മുഖപ്പത്തുതിയക്കുറ്” അനാധാസം ഇരയായിത്തീരുന്നവർ ഉത്തരത്തിലുള്ള വരാൻ. നാം എല്ലാവരും പുതിയതായി ഒരു ഉപദേശം കേൾക്കുന്നോൾ വിശാസത്തോടെ കേൾക്കുകയും കേൾക്കുന്നതല്ലാം ദൈവ വചനവുമായി താരതമ്യം ചെയ്തു നോക്കേണ്ടതുമാണ് (പ്രവൃ. 17:11). MSG പരിഭ്രാഷ്ടരാജാനെ പറയുന്നു “ചക്ര വാക്സ് സാംഗാരികകുന്ന തിരിമ സംബന്ധിച്ച് കമ്പ ത്രിപ്പിക്കപ്പെടരുത്.” ഒരു സമ്മാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള സാധ്യമ്മും ഓർമ്മികകുക: പുരാതത സുന്ദരമായ പൊതിച്ചിൽ കണ്ക് മയങ്ങരുത്; ഉള്ളടക്കം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിശോധിക്കുക.

രോമിലെ ക്രിസ്തീയ വിശാസത്തിന് ദുരുപദ്ധതി പരിപ്പിക്കുന്നവർ വരുത്തി വെച്ചുക്കാവുന്ന കഷതത്തെക്കുറിച്ച് പറലോസ് തീവ്രമായി ആശങ്കപ്പെട്ടിരുന്നു. തെറ്റായ ഉപദേശങ്ങൾക്കെതിരെ തന്റെ വായനക്കാർ പ്രതിരോധം പുലർത്ത നാമനും സഭാ കൂട്ടായ്മകളിലുടനീളം അംഗ് പരക്കുന്നതിന് മുൻപേ അംഗ് തടങ്ങു നിർത്തണമെന്നും അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു.

വാക്യം 19. മുന്നാറിയിപ്പ് നൽകിയതിന് ശേഷം, പാലോസ് വേഗം ഒരു വിശദകീരണക്കുറിപ്പ് കുടെ ചേർക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ അനുസരണം പരക്കെ എല്ലാവർക്കും പ്രസിദ്ധമായിരിക്കുന്നു. വേഗത്തിൽ കമ്പളിപ്പിക്കപ്പെടാവുന്ന വരക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുന്നോൾ താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് രോമിലെ ക്രിസ്തീയ വിശാസികളാണ് എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവക്ഷ. ഈ ലേവന്തതിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പറലോസ് അവരോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നുവെന്ന് ഓർമ്മിക്കുമെല്ലോ: “നിങ്ങളുടെ വിശാസം സർവ്വലോകത്തിലും പ്രസിദ്ധമായിരിക്കുന്നതിനാൽ എന്ന് അരുളും തന്നെ എന്നെന്ന് ദൈവത്തിനു യേശു ക്രിസ്തുമുഖാന്തരം നിങ്ങൾക്കല്ലാവർക്കും വേണ്ടി സ്വന്തോന്തരം ചെയ്യുന്നു” (1:8). അതുകൊണ്ട്, അവൻ പറഞ്ഞു. എന്നാൻ നിങ്ങളിൽ സന്തോഷിക്കുന്നു.

എക്കിലും നിങ്ങൾ നമക്കു അണ്ടാനികളും തിമക്കു അജന്തമാരും ആകേ നാം എന്നു എന്ന താൻ കുടിചേരിതു. അണ്ടാനി കൾ അമ്പാവാ “സത്യസാധർ” എന്നത് അക്കരെയോസ് (അക്രോസിഡ് [akrēos]) എന്ന ശൈക്കുവാക്കിൽ നിന്നുള്ളതാണ്; അതിൽ “അ” (a) എന്ന ഒരു നേര രീവ് പദം (കെരനോമി) എന്ന വാക്കിന് മുമ്പ് ചേർത്തിട്ടുണ്ട്; “അ” എന്ന അപിടുത്ത അർത്ഥം മലിനമാകാത്തത്, ശുശ്രമായത് എന്നർത്ഥത്തിലാണ്. പുതിയ നിമയത്തിൽ നിഷ്കപടതയെ സൃചിപ്പിക്കുവാൻ ഇതൊരു ദൃഷ്ടാന്തമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.⁵²

മറ്റാരു ഭാഗത്ത് പറലോസ് തന്റെ വായനക്കാരെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നത് “തിമക്കു നിങ്ങൾ ശ്രിശുകളും, ബുദ്ധിയിലേം മുതിർന്നവരുമാകുവിൻ” എന്നാണ് (1 കൊഠി. 14:20). തന്റെ ശ്രിഷ്ടരാരെ യേശുക്രിസ്തു അയച്ചപ്പോൾ അവരോടു ഇതിനു സമാനമായ കാര്യം പറഞ്ഞിരുന്നു. “പാമിനെപ്പോലെ ബുദ്ധിയുള്ളവരും പ്രാവിനെപ്പോലെ നിഷ്കളേക്കരുമായിരിക്കുവോന്” (മത്താ. 10:16). പഴയനിയമത്തിൽ അണ്ടാന്തത്തിന് പലപ്പോഴും നേപുണ്ണവും അനുഭവവും കുടി ചേർന്നതിനാണ് പറയാറുള്ളത്. പറലോസിന്റെ അനുശാസനം പലപ്പോഴും വ്യത്യസ്ത രീതിയിൽ ആയിരിക്കാം:

“നമയിൽ വൈദശഭ്യമുള്ളവനും തിമക് പുതുക്കൊരുമായിരിക്കുക.”

“നല്ലതിന് നെപുണ്യമാർന്നവരും തിമക് ബാലിഗമായിരിക്കുവീൻ.”

“നമക് അനുഭവമരും തിമകു കഴിവില്ലാത്തവരുമായിരിക്കുവീൻ.”

“എന്നാൽ” എന പദം പഴലോസിന്റെ അനുശാസനത്തിൽ സുചിപ്പിക്കുന്നത് രോമിലുള്ള സഡിയിൽ ദുരുപദ്ധതികൾ വരുമ്പോൾ അത് വളരെ പ്രകടമായി കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കാരണം സാഹോദര്യന്മേഖത്താൽ വിശാസത്തിനും അനുസരണത്തിനും കീർത്തിക്രീതിയുമാണ്. അതിന്റെയാഥാർത്ഥ്യം ജന്മാവധി അനേകാനും പ്രഭോധിപ്പിക്കുന്നവരുമായ സഹോദരിയായായിരുന്നു (15:14), എന്നത് അവരെ അകറ്റി കളയുവാൻ കഴിയുകയില്ലായിരുന്നുവെന്നല്ല. അവർ അലാഹാവമില്ലാത്തവരും; അവർ ജാഗ്രതയുള്ളവരായിരിക്കണമെന്നതുമായിരുന്നു.

വാക്യം 20. അവർ അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, ഈ ഒരു ഉറപ്പ് പഴലോസ് അവർക്കു നല്കുകയാണ്: സമാധാനത്തിന്റെ ദൈവം സാത്താനെ വേഗത്തിൽ അവരുടെ കാർക്കിഴാക്കി ചതകും. “ചതകും” (സുന്ത്രിബ, suntribō) എന വാക്കിൽ നിന്നുമാണ് വനിതിക്കുന്നത്. അതിന്റെ അർത്ഥം “പുർണ്ണമായ പരാജയമാണ്.”⁵³ ഈ ഒരു ഭാഷ നമ്മുണ്ട് ഉല്പത്തി 3:15ലെ വാർദ്ധത്തത്തെയാണ് ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നത്. അത് കുർശിനെ ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ക്രൂശിലേക്ക് കർത്താവു പോയതി-നാൽ സാത്താനെ അവൻ തോല്പ്പിച്ചു (എബ്രാ. 2:14). നാം ഇപ്പോൾ പരാജയപ്പെട്ട ഒരു ശത്രുവിനോടാണ് പോരാട്ടനതെക്കിലും അവൻ വളരെ അപകടകാരിയാണ് (1 പഠനം. 5:8).

പിലർ പിന്തിക്കുന്നത് രോമർ 16:20 ലോകാവസാനത്തെ കുറിക്കുന്നതാണ് വേഗത്തിൽ എന്നത്. ഏതു സമയത്തും സംഭവിക്കാവുന്നത്, എന്നാൽ പഴലോസ് രോമാക്കാരെ ഉൽപ്പോധിപ്പിക്കുന്നത്, അവർ ജാഗ്രതയോടെ ജീവിച്ചാൽ സാത്താന്തരം മേൽ പുർണ്ണ ജയം ദൈവം അവർക്കു നല്കുമെന്നാണ് അനുചരിക്കാൻ നല്കുന്ന ഉറപ്പ്. (ഈ തെറ്റായ പരിപ്പിക്കലുകാരുടെ പിന്നാം പുറിത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ആരാണ്? സാത്താൻ.)

പഞ്ചാസിന്റെ സഹപ്രവർത്തകരുടെ പക്ഷത്ത് നിന്നുമുള്ള വന്നം (16:20-24)

^{20b} നമ്മുടെ കർത്താവായ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ കൂപ് നിങ്ങളോടുകൂടെ ഇരിക്കുമാറാക്കു. ²¹ എന്റെ കൂട്ടുവേലക്കരെനായ തിമോമയോസും എന്റെ ചാർച്ചക്കാരായ ലൂക്കുസും, യാസോനും, സോസിപ്പ്രേതാസും നിങ്ങളെ വന്നനും ചെയ്യുന്നു. ²² ഈ ലേവനും എഴുതിയ തെർത്താസ് എന താൻ നിങ്ങളെ കർത്താവിൽ വന്നനുംചെയ്യുന്നു. ²³ എന്നിക്കും സർവ്വസഭയ്ക്കും അതിമിസൽക്കാരം ചെയ്യുന്ന ഗായോസ് നിങ്ങളെ വന്നനും ചെയ്യുന്നു. പട്ടണത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങാരവിചാരകനായ എരംസ്തോസും സഹോദരനായ കർത്താവാസും നിങ്ങളെ വന്നനും ചെയ്യുന്നു. ²⁴ പുർവ്വകാലങ്ങളിൽ മറഞ്ഞിരുന്നിട്ട് ഇപ്പോൾ വെളിപ്പേട്ടുവന്നതും നിത്യദൈവത്തിന്റെ നിയോഗപ്രകാരം സകലജാതികർഷകും വിശാസത്തിന്റെ അനുസരണത്തിനായി പ്രവാചകമാരുടെ എഴുത്തുകളാൽ.

വാക്യം 20. പാലോസ് ഉറപ്പിന്റെ വാക്കുകൾ (16:20ക) ചെറിയൊരു അഴിർപ്പാദങ്താട തടരുന്നു: നമ്മുടെ കർത്താവായ യേശുവിന്റെ കൃപ നിങ്ങളോടുകൂടുടയിൽക്കൊട്ടു. തെറ്റായ പറിപ്പിക്കലുകളുണ്ടിച്ച് പാലോസ് പറഞ്ഞ കാരുങ്ഗഭേദ നമ്മൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ കർത്താവു നമുക്കും വിജയം നല്കുകയും അവൻ്റെ കൃപ നമ്മോടുകൂടിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

വാക്യം 21. റോമിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു കൊരിന്തുയിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വന്നനു പാലോസ് അയയ്ക്കുകയാണ്. തന്റെ വായ നക്കാർ മനസ്സിലാക്കുവാനായി പാലോസ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത് ദുരത്തുള്ള സഹോദരി സഹോദരമാർക്കുവേണ്ടി മറ്റുള്ളവരും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു എന്നതാണ് (16:16-ൽ). ചില വാക്കുകളിൽ അവരെ പൊതുവെ വന്നനു അറിയിച്ചിരുന്നു. ഇവിടെ വ്യക്തികളായി ചിലരുടെ പ്രത്യേക വന്നനു അറിയിക്കുകയാണ്. 21 മുതൽ 24 വരെയുള്ള വാക്യങ്ങളിലും നമുക്കു ലഭിക്കുന്ന മതിപ്പ്, കൊരിന്തുയിലുള്ള ക്രിസ്ത്തീയ സഭയിലെ ഗായോസ് എന്ന ഒരാളുടെ ഭവനത്തിൽ താൻ അതിമിയായിരിക്കുവോൾ തന്റെ പ്രസംഗം കേൾക്കുവാനായി വന്ന വിശ്വാസികളും ഉള്ളടപ്പാളാണ് ഈ കത്തോലിക്കുവാൻ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്ന തന്നോൻ. ഒരു പക്ഷേ അതു കേടുകൊണ്ടിരുന്ന വിശ്വാസികൾ തങ്ങളുടെ പേരും കൃടെ വന്നന്തിൽ ചേർക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകാണാം.

ഓന്നാമത്തെ വ്യക്തിയെ നമുക്കെല്ലാം പരിചയമുള്ള ആളാണ്. തിമോഫേ യാസ് എൻ്റെ കൂട്ടു പ്രവർത്തകൻ നിങ്ങളെല്ലാം വന്നനു ചെയ്യുന്നു. തിമോഫേയെ സ് ഒരു യുപാവായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പാലോസിനാൽ മാനസ്സാന്തരംതിലേക്കു വന്നവനാണ്.⁵⁴ തുടർന്നു പാലോസിന്റെ സന്തത സഹചാരിയായി തീരുന്നു. എടുത്ത് അതിൽ കുടുതൽ വർഷങ്ങളോ തിമോഫേയാണ് തന്നോടൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. പാലോസ് ഹിന്ദിക് അവനെക്കുറിച്ചുതിയത്, “നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു പരമാർത്ഥമായി കരുതുവാൻ തുല്യചിത്തനനായി എനിക്കു മറ്റൊരുമില്ല.” “അവനോ മകൻ അപ്പുനു ചെയ്യുന്നതുപോലെ എന്നോടുകൂടുടെ സുവിശേഷ ഫോഷണൽത്തിൽ സേവ ചെയ്തു എന്നുള്ള അവൻ്റെ സിലവത നിങ്ങൾ അറിയുന്നുവെല്ലോ” (പിലി. 2:20, 22). ഈ വിശ്വസ്തനായ യുവ പ്രവർത്തകൻ തന്റെ വന്നനു റോമിലേക്കയക്കുന്നു.

എൻ്റെ ചാർച്ചകാരായ ലുക്കോസും യാസോസും സോസിപത്രാസും നിങ്ങളെല്ലാം വന്നനു ചെയ്യുന്നുവെന്ന് പാലോസ് കൂട്ടി ചേർക്കുന്നു. ലുക്കോസ് എന്നത് വൈദ്യനായ ലുക്കോസിനെ ഉദ്ഘേശിച്ചായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഈ മുന്നുപേരും പാലോസിന്റെ ചാർച്ചകാരാണെന്ന് പറയുന്നു. ചിലപ്പോൾ “ചാർച്ചകാർ” എന്നത് പാലോസിന്റെ ബന്ധുക്കളോ അബ്ലൂക്കിൽ തന്റെ കൂട്ടു യഹൂദമാരോ (16:7 വ്യാഖ്യാനം കാണുക) ആണെങ്കിൽ, ലുക്കോസ് ഒരു ധനുജൻ ആയിരുന്നു (കൊല്ലം. 4:10, 11, 14) പ്രവൃത്തികളുടെ പുസ്തകത്തിലും ഈ മുവരുടെ പേരുകളും കാണാം (13:1; 17:5-9; 20:4) എന്നാൽ ആ പുസ്തകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള മുന്നുപേരുകളാണോ ഇതെന്ന് നമുക്കു തീരുച്ചയില്ല.

വാക്യം 22. ഈ ലേവനം എഴുതിയ തെർത്തോസ് എന്ന ഞാൻ നിങ്ങളെ കർത്താവിൽ വന്നനു ചെയ്യുന്നു എന്ന ഈ വാക്യം വളരെ രസാവഹമാണ്. നിയമപ്രകാരം പാലോസ് തന്റെ ലേവനം മറ്റാരാശ്രക്കു പറഞ്ഞുകൊടുത്ത് എഴുതിക്കുകയായിരുന്നു. അത് കേടുചൂതിയ വ്യക്തിയാണിൽ (“അമാനുനി സിസ്” എന്നാണ് എഴുതുകാരൻ എന്നതിന് ലത്തീൻ പദത്തിൽ ഉപയോഗി

ചുരിക്കുന്നത്) ഇരു പ്രാവശ്യം മാത്രമാണ് തന്റെ ലേഖന എഴുതുകാരൻ ഒരു വാക്ക് തന്റെതായി എഴുതുന്നത്. ഒരു പക്ഷേ എഴുതുകാരൻ പാലോ സിനോടു അനുവാദ വാങ്ങിയതോ അല്ലെങ്കിൽ പാലോസ് തന്നെ ആ പന്നം സ്വയമായി എഴുതി ചേർക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതോ ആയിരിക്കും.

വാക്യം 23. തെർത്തേരാസ് അവസാനിപ്പിച്ചതിനു ശേഷം അവിടെ യുണിഡ യിരുന്ന മറ്റൊള്ളപറുടെ അഭിവാദനങ്ങൾ തുടരുന്നു: എന്നിക്കും സകല സഭക്കും അതിമിസൻക്കാരം ചെയ്യുന്ന ഗാധ്യാസ് നിങ്ങളെ പന്നം ചെയ്യുന്നു. ഈ ഗാധ്യാസിനെന്നും പാലോസ് നന്നാനു നബ്കിയൽ (1 കൊറി. 1:14). ചിലർ ചിന്തിക്കുന്നത് പ്രവൃത്തി 18:7ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തീരുത്താസ് യുംതേ എസ് ആയിരിക്കും ഈ ഗാധ്യാസ് എന്നാണ്.⁵⁵ കൊരിന്തുയിലേക്കുള്ള യാത്രാ മജുദ് പാലോസ് ഇരു ഗാധ്യാസിന്റെ വീട്ടിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. ഈ സഹോദരന് വലിയൊരു വീട്ടിലായിരുന്നിരിക്കാം. ഓരോ സമയങ്ങളിലും ക്രിസ്ത്യാനികളെ തന്റെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നു. പാർപ്പിക്കുകയും തന്നെ സന്ദർശിക്കുന്ന കൈന്ന്‌തവർക്ക് ആതിമ്യമരുളുകയും ചെയ്തിരുന്നിരിക്കാം. കൊരിന്തു സട തന്റെ വീട്ടിലായിരുന്നിരിക്കാം സന്നദ്ധിച്ചിരുന്നതും (JB; TEV; CJB; NLT എന്നിവ കാണുക).

പിന്നീടു പാലോസ് പട്ടണത്തിന്റെ ഭാഗ്യാര വിചാരകനായ എരുപ്പതേ എസു⁵⁶ നിങ്ങളെ വന്നം ചെയ്യുന്നു എന്നു പറയുന്നു. ഭാഗ്യാര വിചാരകൻ എന്നത് ഒക്കെന്ദ്രമിസ് (*oikonomos*) എന്ന സകൾ പദത്തിൽ നിന്നും ഉണ്ടായതാണ്. ഓംകോസ് (*oikos* [ഭവനം]), നേമം (*nemō* [വിചാരകത്വം]) എന്നീ വാക്കുകൾ സാധ്യാ ജീച്ചിംഗാധ പദമാണത്.⁵⁷ എന്നായിരുന്നു ഭാഗ്യാരവിചാരകന് പട്ടണത്തിന്റെ ചുമതലകൾ എന്നത് നമുക്ക് വ്യക്തമായി അറിഞ്ഞുകൂടാ. കൂടുതൽ പാഠിക ഷകളിലും പട്ടണത്തിലെ ഭാഗ്യാര വിചാരകൻ എന്നതാണ് (NASB; RSV; NRSV; JB; TEV; CJB; NCV; CEV; ESV) അല്ലെങ്കിൽ പട്ടണത്തിലെ ട്രഷിർ എന്നും കാണാം (NKJV; NEB; REB; McCord). NIVയിൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവർത്തിക ജുട്ടു വജാൻജി എന്നു കാണാം. SEBയിൽ പട്ടണത്തിന്റെ മാനേജർ എന്നും ഫിലിപ്പസ് തർജ്ജമയിൽ “പട്ടണ സ്റ്റർക്ക്” എന്നും കാണാം.

ഈ പൊതുജീവനു കിടക്കുന്ന ആ കൊരിന്തു പട്ടണം സന്ദർശിക്കുന്ന വർക്കു രണ്ട് അടി വീതിയിലും 7 അടി നീളത്തിലും കാണിക്കുന്ന ഒരു പലകത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഡാഷ്യിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് ശരബിച്ചാൽ കാണാൻ കഴിയുന്നത്. “എരുപ്പതോസ് സ്വന്തം ചെലവിൽ നിർമ്മിച്ച തിരികെ നൽകിയതെന്നു കാണാം.” ജോൺ മക്കരി എഴുതിയത് മറ്റൊള്ള തെളിവുകൾ വന്നും മുലം ലാഭിച്ചതു വെച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ഈ പാലോസ് പറയുന്ന രോമർ 16:23 എരുപ്പതോസ് തന്നെയാണ്. ആ പലകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യക്തി യെന്നു കാണാം.⁵⁸ ഈ ഒരു ഉപസംഹാരം എന്നായിരുന്നാലും ആശോളതല തിരിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

കൊരിന്തുകൾ പാലോസ് ലേഖന എഴുതിയപ്പോൾ അവിടെ ശക്തരും, കുലീനരുമായ നിരവധിപേരും വിശ്വാസത്തിൽ വന്നതായി പറയുന്നു (1 കൊറി. 1:26). കൂടുതലും, ധാരണവുമെന്നതിന്റെ ഇടയിൽ ഉൾപ്പെടുവരായിരുന്നിരിക്കാം. ഗാധ്യാസും എതിന്ന്‌തോസും ഇവർ രണ്ടാളുകളും കൊരിന്തുയിലെ പാരമാരിൽ വളരെ ദേശംംഠം ഉള്ളവരായിരുന്നു. അവർ സുവിശേഷത്താൽ തന്ത്രപ്പെട്ടവരും അനുസരണമുള്ളപരമായിരുന്നു.

സഹോദരനായ കുർബത്താസും എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് പാലോസ്

ആ പട്ടിക അവസാനിപ്പിക്കുന്നത്. “കർത്താന്” എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം. “നാലാമൻ” എന്നാണ്; അത് തതർത്തവാസിന്റെ ഇളയ സഹോദരനെ സൃഷ്ടി പ്ലിക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിശയിക്കണം (16:22). തതർത്തവാസ് എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം “മുന്” എന്നാണ്.⁵⁹ ഒരുപക്ഷേ അവർ അടിമകളായിരുന്നി രിക്കാം. അന്നതെത്ത കാലത്ത് അടിമകളെ എന്നുകയായിരുന്നു പതിവ്, സംഖ്യാ ക്രമത്തിലായിരുന്നു അവർ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. പാലോസ് കർത്തവാസിനെ “സഹോദരൻ” എന്നു വിളിക്കുന്നതല്ലാതെ നമുക്കിന്തേഹത്തക്കുറിച്ചു മറ്റാരു അറിവുമില്ല. ആ എന്ന സൃഷ്ടനു പദം ആ സഹോദരൻ മുമ്പായി ഫേർത്തിരിക്കു നന്തിനാൽ രോമിൽ ഉള്ളവർക്കെല്ലാം അദ്ദേഹം വളരെ പരിചയമുള്ളതാകാൻ സാഖ്യതയുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റാരു സാഖ്യത അദ്ദേഹത്തെ അവിടെയുള്ള ആർക്കും അറിയാൻ സാഖ്യതയില്ലാത്ത വ്യക്തിയായിരുന്നിരിക്കാം. എന്നാൽ പഹലോസ് ലേബനോ എഴുതി അവസാനിക്കാരായപ്പോൾ കുർത്തെന്ന് പറഞ്ഞി കുണ്ണാകും “എന്നേയും വന്നെന്ന കുടെ അറിയിക്കുക എന്ന്”.

ഈ വന്നെന്ന പട്ടികകൾ ചേർക്കുക വഴി പാലോസ് രോമിലെ വിശ്വാസം അറിയിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചുണ്ട്. കൊരിന്തുയിലുള്ള സഹോദരന്മാർ അവരെ കരുതുന്നു എന്നു പറയുവാനാണ്. ഈ വളരെ യോജ്യമായതും, അത്യാവശ്യ മായതുമാണ് ക്രിസ്തുയേശുവിലുള്ള സഹോദരി സഹോദരന്മാരെ വന്നെന്ന ചെയ്യുക എന്നത് (16:16 കാണുക).

വാക്യം 24. വന്നത്തിന്റെ പട്ടിക ചേർത്തതിനുശേഷം ചില കൈക്കയു ശുത്തു (പ്രതികളിൽ 20-ാം വാക്യത്തിലെ ആശീർവ്വാദം ആവർത്തിക്കുന്നതായി കാണാം. NASBയിൽ ആശീർവ്വാദം ഭാക്കറ്റിലാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്: [യേശുക്രിസ്തുവിശ്വാസിക്കും കൂപ് നിങ്ങളോടെല്ലാവരോടും ഇൾക്കുമാറാക്കു. ആമേൻ.]

അവസാനത്തെ അനുഗ്രഹാശിർവ്വാദം (16:25-27)⁶⁰

²⁵ പുർവ്വകാലങ്ങളിൽ മരണത്തിരുന്നിട്ടു ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെട്ടുവന്നതും നിത്യ ദൈവത്തിന്റെ നിയോഗപ്രകാരം സകലജാതികർക്കും വിശ്വാസത്തിന്റെ അനുസ രണ്ടായിരിക്കുന്നതുമായ മർമ്മത്തിന്റെ വെളിപ്പടിനു അനുസരണമായ കൂളി എന്നേ സുവിശേഷത്തിനും യേശുക്രിസ്തുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസംഗത്തിനും ഒരുവണ്ണം നിങ്ങളെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്ന ...
²⁷ ഏകജണങ്ങളായിരുന്നു യേശുക്രിസ്തു മുഖാന്തരം എന്നെന്നുകും മഹത്യം ഉണ്ടാകുമാറാക്കു. ആമേൻ.

ഈ ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ പഹലോസ് തതർത്തവാസിന്റെ കൈയ്യിൽ നിന്നും എഴുത്തുകോൽ വാങ്ങി തുടർന്നുള്ള വാക്കുകൾ സ്വന്മായി എഴു തിയതിന് സാഖ്യതയുണ്ട് (2 തെസ്സ്. 3:17 കാണുക). തന്റെ ലേബനത്തിന്റെ അവസാന ഭാഗത്ത് പഹലോസ് ചെയ്യുവാനാഗ്രഹിച്ചുത് ദൈവത്തിന് മഹത്യം കൊടുക്കുക എന്നതായിരുന്നു. തന്റെ എല്ലാ ലേബനങ്ങളിലുംവെച്ച് ദൈവശ്രദ്ധ മേരിയ അനുഗ്രഹാശിർവ്വാദമാണ് ഈ ശ്രദ്ധയമായ ലേബനത്തിൽ താൻ എഴുതിയതും. മാക്സിഗ്രാൻ പറഞ്ഞത് “താഴെ പറയുന്ന ആ രേഖയിൽ വാചകം എന്നേ തല മുങ്ങുമാറാക്കി. അതിൽ തന്നെ സമുദ്ദമായ കെട്ടാണുള്ളത്.”⁶¹

വാക്കുങ്ങൾ 25, 26. ആശിർവ്വാദം ആരാഡിക്കുന്നു. “എൻ്റേ സുവിശേഷത്തിനും യേശുകിസ്തുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസംഗത്തിനും ഒന്തവല്ലം നിങ്ങളെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്ന” നമ്മ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാനും ആത്മീയമായി ബലപ്പെടുത്തുവാനും കഴിവുള്ളവൻ ദൈവമാണ്. പാലോസിന്റെ സ്തതു വചനങ്ങൾ സ്വഷ്ടിതാവും പരിപാലകനുമായവനിലേക്കു നയിക്കുന്നു.

ഇവിടെ “എൻ്റേ സുവിശേഷം” എന്നതുകാണ്ട് പാലോസ് അർത്ഥമാക്കുന്നതോ, തനിൽ ഭരണല്പിക്കപ്പെട്ടതും താൻ സ്വാധൈത്തമാക്കിയതുമായ സുവിശേഷം എന്നാണ് (വിശകലനം 2:16). “യേശുകിസ്തുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസംഗം” എന്ന അടുത്ത വാചകത്തിലും പാലോസിന്റെ സുവിശേഷവും അതിന്റെ ഉള്ളടക്കവും എന്ന് എന്ന് വർണ്ണിക്കുന്നു.

“വാക്കുത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ പുർഖാലങ്ഘിൽ മറഞ്ഞിരുന്നിട്ട് ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെട്ടു വന്ന മർമ്മം” എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴും മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഓന്നിനെയാണ് സാധാരണഗതിയിൽ മർമ്മം കൊണ്ട് പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നതു, എന്നാൽ പുർഖാലങ്ഘിൽ മറഞ്ഞിരുന്നതും ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെട്ടു വന്നതുമായി ഇവിടെ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു. (വിശകലനം 11:25; 26a) ദൈവപീക പ്രചോദനം ലഭിക്കാതെ മനുഷ്യന് സ്വത്വവെ യാതൊരു രീതിയിലും ഈ മർമ്മം ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല എന്നും, ദൈവം ഈതിന്റെ പൊരുൾ വെളിപ്പെടുത്തുവാനും എന്നുമാണ് വിവക്ഷിതാർത്ഥം. അങ്ങനെ എക്കിൽ യേശുകിസ്തുവിലുള്ള വിശ്വാസത്തിലും മനുഷ്യൻ നീതിമാനായിത്തിരുവാനുള്ള ദൈവത്തിന്റെ വിശിഷ്ടമായ വഴിയാണ് മർമ്മം.

ഈ ദൈവ കല്പനയാൽ “പ്രവാചകമാരുടെ എഴുത്തുകളാൽ അറിയിച്ചിരി കുന്നു” എന്ന് പാലോസ് പറയുന്നു. ദൈവ കല്പന യാലായിരുന്നു പണ്ഡ നിയമ പ്രവാചകമാർ ഈ മർമ്മത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിരുന്നത്. ദൈവം അവർക്കു വെളിപ്പെടുത്തിയത് പുർണ്ണമായി അവർ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല (1 പഠനം. 1:10-12). എന്നാൽ നാം രോമർ പരിക്കുണ്ടാർ ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്നേഹത്തിന്റെയും കൃപയുടെയും മർമ്മം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രവാചകമാരുടെ എഴുത്തുകൾ (തിരുവെഴുത്തുകൾ) പാലോസ് തുടർച്ചയായി ഉപയോഗിക്കുന്നതായി കാണാം.⁶²

പാലോസ് പറയുന്നു. ഈ മർമ്മം ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു സകല ജാതികൾക്കും അറിയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജാതികൾ എന്ന വാക്ക് ഇന്ത്യീഷിൽ “ചമഗോഡി” എന്നാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ചമഗോഡി എന്നതിന് ശ്രീകിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന പദം ട്രേഡിng, ethnos ആണ് പുരജാതികൾ എന്നതിനും ശ്രീകിൽ ഈ പദം തന്നെയാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. പാലോസും അഭിഷ്ഠിക്കരായ മറ്റൊള്ളവരും സുവിശേഷം എന്ന മർമ്മം പ്രസംഗിക്കുണ്ടാർ ദൈവക്കു ധയാദർശനാത്ത പുരംജാതികൾക്കും കൂടും വെളിപ്പെടുന്നു.

ആ പ്രസംഗത്തിന്റെ ആത്മത്തിക ഉദ്ദേശം എന്നായിരുന്നു? ജാതികളുടെ “വിശ്വാസത്തിന്റെ അനുസരണത്തിനായിട്ടായിരുന്നു”. ഈ ലേവന്തനിന്റെ പ്രാരംഭ വാക്കുങ്ങളിൽ (1:5) പാലോസ് പറയുന്ന “ജാതികളിൽ സുവിശേഷത്തിന്റെ വിശ്വാസം പകരപ്പെടുത്തിന്” തന്നെ അപ്പോസ്റ്റൽ ലന്റായി നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. NEB പരിഭ്രാഷ്ട പ്രകാരം, 16:26 പറയുന്ന ജാതികളിൽ വിശ്വാസവും അനുസരണവും ഉണ്ടാകേണ്ടതിന് CJB പരിഭ്രാഷ്ട പ്രകാരം “അവർക്ക് ആശയാടിസ്ഥാനം അനുസരണം പകരപ്പെടുന്നതിനു വേണ്ടി ഇതു വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.” വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു സത്യം: “അനുസരിക്കുന്ന

വിശ്വാസമാകുന്നു രക്ഷിക്കുന്ന വിശ്വാസം”.

വാക്യം 27. ആ ശിർവാദ വാക്യം ആരംഭിക്കുന്നത് നിങ്ങളെ സ്ഥിരപ്പിടുത്തുവാൻ കഴിവുള്ളവൻ എന്നാണെല്ലാ (16:25). ഇവിടെ അവസാന വാക്യം 27-ൽ പാലോസ് തന്റെ വാക്കുകളെ ദൈവത്തികളേക്ക് ലാക്കാക്കുന്നു: “എക ജണാനിയായ ദൈവത്തിനു യേശുകീസ്തു മുഖാന്തരം എന്ന നേരക്കും മഹത്യം ഉണാകുമാറാകട്ട. ആ മേൻ”. എല്ലാറിലും ദൈവത്തിനു മഹത്യം കൊടുക്കുക എന്നുള്ളതാണ് പാലോസിന്റെ ആവശ്യം. അങ്ങനെ രോമർക്കെഴുതിയ ലേഖനത്തിന്റെ നിന്നു വാദത്തി ഇവിടെ ആശിർവ്വാദ വചനങ്ങളോടുകൂടെ അവസാനിക്കുകയാണ്.⁶³

പ്രായോഗിക

പാലോസിന്റെ വന്നുള്ള പാഠങ്ങൾ (16:1-16)

രോമർ 16:1-16 വരെയുള്ള വിശകലനങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി “എക്കിൽ, ഒരു പേളു, ലിക്കബാറും, കഴിയുന്നിടത്തോളം” എന്നീ വാക്കുകൾ ചുവപ്പു മഷിക്കാണ് അടിവരയിട്ടാൽ പുസ്തകത്തിന്റെ ഓരോ പേജുകളിലും പല തടങ്ങളിലും രേഖാരമായ ചുവന്ന തടിപ്പുകൾ കാണുവാൻ കഴിയും. നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള ഈ തിരുവചനങ്ങളിൽ വസ്തുനിംശ്വാപരമായി നോക്കേണ്ടാത്ത എന്നെങ്കിലുമുണ്ടോ? അതെ, എതിർക്കപ്പെടാത്ത ചില പാഠങ്ങൾ നാം പഠിച്ച വാക്യങ്ങളിൽ നിന്നും പെറുക്കി എടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ആദി സഭയിലെ ദൈവിയ്യം ഹൃദയഹാരിയായതാണ്. ഭൂതിഭാഗം പേരുകളും ശ്രീകൾ ഭാഷയുമായി ബന്ധമുള്ളതാണ്. യഹൂദാ ഭാഷയിലെ പേരുകളായ ഫേരേഡോസ്, മേരി, കുടാതെ ലത്തീൻ ഭാഷയിലെ ആംഗീയറ്റസ്, ഉർബാനസ് തുണ്ണുനെ ദൈവിയ്യമാർന്ന പേരുകൾ കാണാം. തുണ്ണിൽ സ്ത്രീകളും പുരുഷരും, ഉന്നതരും എളിമപ്പെട്ടവരും, പാവസ്ത്വപുന്നും പണക്കാരും, യഞ്ചുനക്കാരും വൃഥതാരും, വിവാഹിതരും അവിവാഹിതരും, അടിമകളും സ്വതന്ത്രരും തുണ്ണെന്നെയുണ്ടായിരുന്ന ദൈവിയ്യങ്ങളെ ഒന്നായി തുണാകിയിരിക്കുന്ന ഘടകം എന്നായിരുന്നു? അവർ എല്ലാവരും “ക്രിസ്തുവിൽ ഒന്ന്” കർത്താവിൽ പൊതുവായ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളിവരുമായിരുന്നു.

സ്ത്രീകളുടെ വില ഉന്നനിപ്പിംഞ്ചിരിക്കുന്നു. 16:1-16 വരെയുള്ള വാക്യങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന 29 വ്യക്തികളിൽ മുന്ന് സ്ത്രീകളാണ്. ഇവരുടെ പേരുകൾ എടുത്തു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പാലോസ് സ്ത്രീ വിരോധി എന്നു പറയുന്നവരെ നിശ്ചവ്വരാക്കുന്നതു തന്നെയാണിൽ.

കർത്താവിനുഭേദഭേദി പ്രവൃത്തിക്കമുന്നതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠം തെളിവാണ്. സഹ പ്രവർത്തകരെയും, തന്നെ സഹായിച്ചവരെയും, കർത്താവിനുഭേദഭേദി കർത്താവിനും ചെയ്തവരെയും കുറിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവർ എന്ത് ചെയ്തു എന്നുള്ളത് നമുക്ക് വ്യക്തമല്ല എന്നാൽ കർത്താവരിയുന്നു. സാധാരണ പ്രവൃത്തികളായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നവ സാധാരണക്കാരാൽ നടന്നിരിക്കാം എന്നു ചിലർ ചിന്തിക്കുന്നേം ദൈവദുഷ്ടിയിൽ അവ അസാധാരണ മായതാണ്.

വ്യത്യസ്തരും എള്ളൂത്തിൽ അധികവുമായ പാലോസിന്റെ സ്ത്രേഹിതരെ ക്രൂരിച്ചുള്ള തെളിവായ ഓർമ്മ നമ്മ ശക്തിയായി സ്വാധീനം ചെലുത്തേണ്ടാണ്. പാലോസിനെ തീവ്രവാദ ചിന്തകനും അടുത്തിടപഴക്കുവാൻ

കഴിയാത്തവനുമായി ചിലർ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പാലോസിന്റെ സുഹൃദ് വലയം നോക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം കൂട്ടുകാരെ സ്വന്വാദിക്കുന്നയാളും ആത്മാക്കളെ നേടുന്നവനുമായിരുന്നു എന്നു കാണാം.⁶⁴ പാലോസിന് തന്റെ സുഹൃത്തുകൾ പ്രധാനപ്പേട്ടതായിരുന്നു.

സുഹൃത്തുകൾ (16:1-16)

ബബുമിൻ പ്രധാക്കൾിൽ പറഞ്ഞു, “ഒരു പിതാവ് ധനവും, ഒരു സഹോദരൻ ആശാസവും ഒരു കൂട്ടുകാരൻ ഇതു രണ്ടുമാണ്”⁶⁵ സുഹൃത്തുകൾ ഉണ്ടായി രിക്കേണ്ടതും സുഹൃത്തുകളെ സുകഷിക്കേണ്ടതും അത്യുന്നാപേക്ഷിതമാണ്. ഞാൻ എപ്പോഴും സദൃശവാക്യം 18:24 നെ കുറിച്ചോർക്കാറുണ്ട് (KJV): “സഹോദരനുകാഞ്ഞും പറ്റുള്ള സ്വന്നഹിതമാരും ഉണ്ട്”. സുഹൃദ്ദിവലയം ഉണ്ടാകുന്നതിൽ താല്പര്യപ്പെടുന്നയാളാണ് ഞാൻ. എല്ലാസമയത്തും-നമയിലും തിന്മയിലും-സ്വന്നഹിക്കുന്ന സുഹൃത്തുകൾ (സദ. 17:17).

നമുക്കു ഈ ലോകത്തിൽ യാരാളം കൂട്ടുകാർ ഉണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും നമുക്കു പിതാവായ ദൈവവും യേശുക്രിസ്തവും നമ്മുടെ കൂട്ടുകാരായി ടുണ്ട് അതാണ് എറ്റവും പ്രധാനപ്പേട്ട കാര്യം. “ഞാൻ നിങ്ങളോട് കല്പിച്ചത് പ്രമാണിച്ചാൽ നിങ്ങൾ എൻ്റെ സ്വന്നഹിതമാരാകും” (യോഹ. 15:14). നമുക്ക് എല്ലായ്പ്പോഴും നമ്മുടെ യേശുവിന്റെ സ്വന്നഹിതമാരായി തീരാം. നമ്മുടെ ജീവിതം അവവൻ്റെ മുന്പാകെ സമർപ്പിക്കാം.

പ്രേക്ഷിത പ്രതിപദ്ധതം (16:1-16)

ഭവന സഭകൾ (16:5, 14, 15) വലിയ കെട്ടിങ്ങളിൽ കൂടിവരുന്നതു പോലെ ചപനാടിന്മാനത്തിലുള്ളതു തന്നെയാണ് വീടുകളിൽ കൂടി വരുന്ന കൂടങ്ങളും. ഈ ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും പലരും ഇന്ന് അവരുടെ വസതികളിൽ കൂടിവരുന്നു. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഓസ്ജെടലി യഥിലെ സിഡ്നിയിൽ ആയിരിക്കുമ്പോൾ ഇതുപോലുള്ള അനേകം വസതി സഭകൾ കാണുവാനിടയായി. കർത്താവിനെ ആരാധിക്കുവാൻ നാം കൂടി വരുമ്പോൾ നാം എവിടെ കൂടി വരുന്നു എന്നുള്ളതു ദൈവത്തിനു വിഷയമുള്ളതല്ല. പ്രത്യേക സ്ഥലത്തിലോ ദേവാലയത്തിലോ ദൈവത്തെ ആരാധിക്കണം എന്നു കല്പപന്നയില്ല. യേശുവിന്റെ നാമത്തിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ പേര് കൂടി വരുന്നിടം ആരാധന സ്ഥലമാണ് (മത്താ. 18:20). ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സഭയിൽ കർത്താവ് അംഗീകരിച്ചിരുന്നതും അംഗീകരിക്കാ തിരുന്നതും പുതിയ നിയമത്തിൽ വളരെ വ്യക്തമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ആധുനിക സഭയുടെ ആരാധനാക്രമത്തെക്കുറിച്ചു നാം അനുമാനിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. കാരണം അംഗീകരിക്കപ്പേട്ട ആരാധനയ്ക്കുള്ള മാതൃക വേദപുസ്തകം ലഭ്യക്രിയിക്കുന്നു (1 കൊരി. 3:7; KJV).

“ഭവന സഭകളെ” കുറിച്ചു പ്രധാനമായി നമുക്കു പറയുവാൻ സാധിക്കുന്നത്, സത്ത്-ൽ എത്തൊരു പരസ്യസ്ഥലത്തു നടത്തുന്ന സഭ പോലെയും, വാടകക്കട്ടുത്ത പൊതു സ്ഥലത്തെ ആരാധനാലയം പോലെതന്നെയാണ്. എല്ലാം സ്വതന്ത്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നവയാണ്. അവ മറ്റാരു വലിയ സഭയുടെ ഭാഗമായിരിക്കുകയില്ല. സ്വയാഭരണത്തിൽ കീഴിലുള്ളവയാണ് അവ ഓരോന്നും അവർക്ക് മറ്റുള്ള സഭകളുമായി ഒരുമിച്ച് കൂടിവരുന്നതിനു താൽപ്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഇത്ത്യക്കിടെ അതിനുള്ള സാത്യത്വം ഉണ്ടായിരിക്കും. അവ ഒരുമിച്ച്

കൂടി വരുന്നത് വലിരയാരു സഭയായി തീരുവാനുള്ള സാമ്പത്കൾക്കായിട്ടില്ല.

അനാമത്തെ മതപരിപർത്തന വ്യക്തി (16:5). അനാമത്തെ ഫലം അല്ലെങ്കിൽ ആദ്യമായി വിശ്വാസത്തിൽ വന്ന വ്യക്തി വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരജായി ട്രാൻസ് നമ്മൾ കാണുക. അലാൻ ടോക്മാൻ എന്ന വ്യക്തിയുടെ കുടുംബത്തെ ഞാനൊരിക്കലും മറക്കില്ല. അവർ തൈങ്ങളുടെ ആസ്റ്റേറ്റിയയിലെ ടീമായ പ്രവർത്തനയുടെ ആദ്യഫലമായിരുന്നു: ലെസ് ടോക്മാൻ എന്ന അവരുടെ സിഡ്നിയിൽ ഇന്ന് സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുന്നവനാണ്.

ആയിരു മാത്രാക്കൾ (16:13). ഈ വർഷങ്ങളുടെയും, ധാരാളം സ്ത്രീകൾ ശ്രീ എന്നിക്ക് അമ്മമാരപ്പോലെയാണ്. ഞാൻ കോളേജിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്ന മാർത്ത മോയ്സർ, ഗ്രെയ്റ്റർ ഓസ്റ്റേമാമ പട്ടണത്തിൽ ഞാനു സംഭായിരുന്നപ്പോൾ എഡിറ്റ് ബേയർ എൻ്റെ സുവിശേഷികരണത്തിൽ സഹാ യിയായിരുന്നു, എൻ്റെ അമ്മാവിയയും, എഡിറ്റ് (ഗ്രാനി) ടിബ്രൂൺ, ഈ കാല അളവുത്തെയും, അങ്ങനെ ഈ പട്ടിക നീളും. എൻ്റൊരു അനുഗ്രഹകരമായ പ്രായ മായ അമ്മമാർ, സുവിശേഷ പ്രസംഗത്തിന് സഹായിക്കും ഉത്തേജകമാരും!

എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങളുടെ വേദനത്തിൽ ഒരു സദ ആരംഭിക്കുന്നത് (16:5)

നിങ്ങളുടെ നാട്ടിലോ സമുഹത്തിലോ കർത്താവിനെ ആരാധിക്കുന്ന ഒരു സമുഹമോ, സഭയോ ഇല്ലെങ്കിൽ, വിശ്വന്തരായവരായിക്കൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ വേദനത്തിൽ ഒരു കുട്ടായ്മ ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്. നാം അവനെ ആരാധി ക്ഷുബ്ബാൻ ഒത്തുചേരുന്നവരാണെങ്കിൽ എവിടെ നമ്മൾ കുടുന്നു എന്നത് ദേവത്തിനൊരു പ്രശ്നവുമില്ല. ഒരു പ്രത്യേക കെട്ടിത്തിലോ ആലയത്തിലോ നമ്മൾ കുടംബമെന്ന് പുതിയ നിയമത്തിൽ ഒരു കല്പനയുമില്ല. യേശുക്രിസ്തു വിണ്ണേ നാമത്തിൽ കൂടിവരുന്ന രണ്ടോ മൂന്നോ പേരുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്ക് എവിടെയും അവനെ ആരാധിക്കാൻ സാധിക്കും (മത്ത. 18:20).

ബെദവം എന്തെല്ലാം അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്നും എന്തെല്ലാം അംഗീകരിക്കുന്ന നില്ലായെന്നതും ആദിമ സഭയിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നമ്മൾ ആദിമ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ബെദവത്തെ എങ്ങനെയാണ് ആരാധിച്ചതെന്ന് ഉഹാഫേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ആരാധനക്കുള്ള പേദപ്പുസ്തക ഉദാഹരണം നമുക്കുണ്ട്. കർത്താവിണ്ണേ അത്താഴം (1 കൊരി. 11:20), കർത്താവിണ്ണേ ഓരോ ദിവസവും എടുക്കുക (പ്രവൃത്തി 20:7; 1 കൊരി. 11:20-34; 16:1, 2 എന്നീ വേദ ഭാഗങ്ങളും 10:25 ഉം നോക്കുക). കർത്താവിണ്ണേ അത്താഴം വചനത്തിൽ നിരീക്ഷിക്കുന്നോരും, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിണ്ണേ കൽപന പ്രമാണിക്കണം. നമന്ത്രക്കാരം ക്രമമനുസരിച്ച് നിർവ്വഹിക്കുക. പ്രവൃത്തികളുടെ പുസ്തകത്തിൽ വായിക്കുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾ, ആച്ചച്ചവട്ടത്തിന്റെ നൊം നാളിൽ തന്നെ ആചരിച്ചു വന്നു.

ഓരോ തായാച്ചപ്പയും നിങ്ങളുടെ സമുഹത്തിലെ ക്രിസ്തുവിനോടു അനുസരണ മുള്ളുവർ ആരാധനയ്ക്കു രൂമിച്ച് കുടണം. നിങ്ങൾ പാടുകയും, പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ബെദവപചനം പരിക്കുകയും ചെയ്യണം (പ്രവൃ. 2:42; എഹമ. 5:19, 20; കൊലോ. 3:16). ആരാധനയുടെ ഒരു ഭാഗത്ത് കർത്താവു നിങ്ങൾക്കു തന്ന തിരുവത്താഴത്തിൽ പകാളിയാകണം. അതുപോലെ ഓരോ ക്രിസ്ത്യാനിയും കർത്താവിണ്ണേ വേലക്കു വേണ്ടി അവർ കരുതിവെച്ചത് കൊടുക്കണം. അനുകൂലമായ സമയത്ത് ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ നമകളുടെ ഓഹരികർത്താവിനെന്നപോലെ കൊടുക്കണം, അത് പുതിയ നിയമ പരിപ്പിക്കലാണ് (1 കൊരി. 16:1, 2) ഓർത്തിരിക്കേണ്ടുന്നത്, ഇത് ആരാധനയുടെ ഭാഗമാകയാൽ

ഭയഭക്തിയോടു കൂടെയും സന്നേഹംതോടെയും ചെയ്യണം. അങ്ങനെ നല്കുപ്പ് ദ്രോ കർത്താവിൻ്റെ സദയുടെ ആവശ്യത്തിനായി ഉപയോഗിക്കേണം. ആ തുക എങ്ങനെ ഉപയോഗിക്കേണമെന്നത് സഭ കൂട്ടായി തീരുമാനിക്കേണം. അല്ലാതെ പ്രക്രിയയി തീരുമാനമെടുക്കേം.

എങ്ങനെന്നെന്നെ ആരാധന നടത്തിയാലും ഈ പരിശീലനത്തായ കാര്യങ്ങളും കൂടെ അതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നത് നല്കാണ്. പാട്ടുകൾ, പ്രാർത്ഥന, ദൈവ പചന പഠനം, കർത്താവിൻ്റെ തിരുമേശ, കർത്താവിൻ്റെ വേലക്കുവേണ്ടി നല്കുന്നത്. കൂടു ക്രിസ്ത്യാനികൾ ദൈവപചനപഠനത്തിനും, പാട്ടുകൾക്കും, പ്രാർത്ഥനക്കുമായി ഈ സമയങ്ങളിൽ കൂടി വരണം. സഹോദരമാർ ഒരു ദേഹമായിക്കുടി ദൈവത്തെ ആരാധിക്കുന്നതും, അനേകാനും ഉൽസാഹിപ്പി ക്കുന്നതും വളരെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നതാണ്.⁶⁶

അനിയന്ത്രിത അഥി (16:17, 18)

വേനൽക്കാലങ്ങളിൽ അമേരിക്കയുടെ പലഭാഗങ്ങളിലും തീ നിയന്ത്രണാ തീതമായി ആളിപ്പുടരാറുണ്ട്. അതിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അതിനെ കണ്ണടത്തിയി രൂനു എക്കിൽ പാദരക്ഷ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ശക്തമായ ഒരു ചവിട്ടു കൊണ്ട് അതിനെ കെടുത്താമായിരുന്നു. എത്ര വിധമായാലും ആളിപ്പുടരുന്ന കാട്ടു തീയ കെടുത്തുക എന്നത് ശ്രമകരം തന്നെയാണ്. ആയിരക്കണക്കിന് ഏകദേശം തിരിശാ ക്കപ്പെട്ടു, വീടുകൾ തീയക്ക് ഇരയായി നശിക്കപ്പെട്ടു. മുഗങ്ങളും മനുഷ്യരും ചതുരാട്ടങ്ങൾ. അനേവിധം ദുരുപദ്ധതികൾ കൂട്ടായ്മകളിലും നിയന്ത്രണം വിട്ട കാട്ടു തീ പോലെ അതിവേഗത്തിൽ പടർന്ന് കുഴപ്പം സൃഷ്ടിക്കുന്നതും ആത്മീയ മരണം സംഭവിക്കുന്നതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. 16:17, 18-ലെ പാലോ സിന്റേ താക്കിൽ ഗത്രവമേറിയതാണ്. ഈ സംഭവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കുന്നത്.

പ്രഖ്യാപിഡീ അവസാന വാക്കുകൾ (16:17–27)

രോമർക്കെഴുതിയ ലേബന്തത്തിലെ സമാപന വാക്കുകളാണ് പാലോ സിന്റേ വാക്കുകളിൽ എറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായവ എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഈ ലേബനം ഇവ്വിധം അവസാനിക്കുന്നു:

താക്കീതിന്റെ ഒരു വാക്ക്: ദുരുപദ്ധതിക്കുവാൻ അവസാന തെറ്റ് പ്രാപിപ്പിക്കുവാൻ അവസാന കൊടുക്കാതിരിക്കുക (16:17–20). ഉത്തേജനത്തിന്റെ ഒരു വാക്ക്: ഇതേ വിശ്വാസം ഉള്ളവരെ ഹൃദയംഗമമായി വാഴ്ത്തുക നിങ്ങൾ അവർക്കായി കരുതുന്നു എന്ന് തെളിയിക്കുക (16:20യ-24).

സ്തുതിയുടെ ഒരു വാക്ക്: ജീവിതശൈലിയിലുംതെയും അതുപോലെ വാക്കിലുംതെയും ദൈവത്തെ മഹത്യപ്പെടുത്തുകയാണ് ജീവിത ലക്ഷ്യം എന്നുള്ളതു മറക്കാതിരിക്കുക (16:25–27).

പ്രഖ്യാപി രോമർക്കെഴുതിയ ലേബനത്തിന്റെ പഠന നാം ഇവിടെ അവസാനി പ്ലിക്കുവോൾ ഈ ലേബനം പാലോസ് താക്കൾക്ക് എഴുതിയതാണ് എന്ന് ആത്മാ വിൽ അംഗീകരിക്കും എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പാലോസിന് താക്കളെ വ്യക്തിപര മായി അറിയില്ല നിയുധം. അദ്ദേഹത്തിന് രോമിലെ അധികം ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഒരു അറിയില്ലായിരുന്നു.⁶⁷ താക്കൾ ഒന്നാം നൃഥണിലെപ്പു ജീവിക്കുന്നത് എങ്കിലും

രോമർക്കെഴുതിയ ലേവന്നതിലെ പാരലാസിഡൻ അവസാന വാക്ക് “ആമേൻ” ആണ്. ഇങ്ങനെ ആയിരത്തിരുവാൻ താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നോ ഇങ്ങനെ ആയിരത്തിരുവാൻ താൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു എന്നോ അല്ല ആമേൻ കൊണ്ടർത്ഥമാക്കുന്നും. പിന്നെയോ ഇങ്ങനെ തന്നെയാണ്⁶⁸ ആത്മാർ തമായ ഒരു ആമേൻ പറഞ്ഞു കൊണ്ട് ഈ പചനപട്ടം പൂർത്തിയാക്കു വാൻ താങ്കൾക്കു കഴിയുമോ? താങ്കൾ പൂർണ്ണ ഹൃദയത്തോടെ ഈ ലേവന തതിലെ സന്ദേശത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുവോ? ഈ വേദപട്ടം താങ്കളെ വിശ്വാസ തതിണ്ണേ അനുസരണത്തിക്കലേക്കു നയിച്ചുവോ? താങ്കൾ യേശുക്രിസ്തുവിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ ഏറ്റുപറഞ്ഞ് (10:9, 10) സ്നാനപ്പേട്ട് (മുഴുകൽ) ക്രിസ്തുവി ലായി തീരിക്കുവോ (6:3-6)? താങ്കൾ ഇപ്പോൾ ജീവൻഡ് പുതുക്കത്തിൽ നടക്കു നുണ്ടോ? (6:4) ജധത്തിൻ (പ്രകാരമല്ല ആത്മാവിൻ) പ്രകാരം (8:4). ഇല്ല എക്കിൽ കർത്താവിണ്ണേ അതഭൂതാവഹമായ സ്നേഹത്തിനും കൂപയ്ക്കും ഉത്തവണ്ണം ചെയ്യുവാൻ പൂർണ്ണ മനസ്സാട്ട ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. താൻ താങ്കൾക്ക് ഉറപ്പു തരുടെ, “സംഗ്രഹത്തിലെ ആദ്യാനുഭവനിമിഷം എന്നത് സ്വന്മുത്തിലെത്തുവാൻ ചിലവിട്ട ആകെതതുകയെക്കാളും വിലപിടിപ്പുള്ളതായിരിക്കുന്നു!”⁶⁹

കുറിപ്പുകൾ

⁶This assumes that the friends are true friends who “encourage us in God” (see 1 Sam. 23:16).
²On the other side of the isthmus, the western seaport serving Corinth was Lechaeum (or Lechaion), next to the Corinthian Gulf of the Adriatic Sea.³Examples of verbal instructions are found in Acts 9:11; 10:5, 6. Samples of written instructions in ancient correspondence are found in S. R. Llewelyn, “Directions for the Delivery of Letters and the Epistles of St. Paul,” in *Ancient History in a Modern University*, vol. 2, *Early Christianity, Late Antiquity and Beyond*, ed. T. W. Hillard, R. A. Kearnsley, C. E. V. Nixon, and A. M. Nobbs (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1998), 184–94.⁴*The Analytical Greek Lexicon* (London: Samuel Bagster & Sons, 1971), 344, 203.⁵Leon Morris, *The Epistle to the Romans* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1988), 529. “In the Lord,” “in Christ,” and “in Christ Jesus” are found eleven times in Romans 16, which indicates this was an important concept to Paul.⁶A woman named Lydia (Acts 16:14) traveled from Asia to Macedonia to engage in business.⁷John R. W. Stott, *The Message of Romans: God’s Good News for the World*, The Bible Speaks Today (Downers Grove, Ill.: Inter-Varsity Press, 1994), 392.⁸It is sometimes said that the feminine form of *diakonus* is used in Romans 16:1; however, according to Jack P. Lewis, there is no feminine form of *diakonos*. He said that it is “an indeclinable Greek word” (Jack P. Lewis, *Exegesis of Difficult Passages* [Searcy, Ark.: Resource Publications, 1988], 105).⁹Some say that the use of the phrase “a servant of the church” is proof that she was an official deaconess, but I have known hundreds of godly women who were “servants of the church” without holding any official position.¹⁰If 1 Timothy 3:11 is a listing of qualifications for being a deaconess, it is strangely brief. Some eighteen-year-old unmarried females could meet those criteria.

¹¹Lewis, 108. This third-century Syrian document is *Didascalia Apostolorum*. ¹²Ibid., 109.

¹³Stott, 394. There is some evidence that Paul's letter to Rome circulated in various forms, but there is no evidence that chapter 16 ever circulated apart from chapters 1 through 15. ¹⁴The only other letter by Paul in which he sent similar greetings was to the church in Colossae (Col. 4:15, 17). Both Rome and Colossae were cities Paul had not visited (1:13–15; Col. 1:7, 8). ¹⁵Stott, 392; citing Emil Brunner, *The Letter to the Romans—A Commentary* (Philadelphia: Westminster Press, 1959), 126. ¹⁶Priscilla and Aquila are mentioned six times in the New Testament (Acts 18:2, 18, 26; Rom. 16:3; 1 Cor. 16:19; 2 Tim. 4:19). Priscilla is listed first in four of the references. ¹⁷Solomon's Porch, or Portico, was in the Court of the Gentiles at the temple complex in Jerusalem. ¹⁸Since most private dwellings did not have three stories, this was probably an apartment complex such as was common in Rome and in cities that imitated Rome. (Troas was a Roman colony.) ¹⁹Dale Hartman, sermon preached at Eastside church of Christ, Midwest City, Oklahoma, 21 December 2003. ²⁰Some who prefer the KJV wording suggest that Epaenetus was the first one in Stephanas' household to be baptized.

²¹Jim McGuiggan, *The Book of Romans*, Looking Into The Bible Series (Lubbock, Tex.: Montex Publishing Co., 1982), 441. ²²There is a textual question regarding whether Paul said "worked ... for you" or "worked ... for us" (see KJV). If the NASB wording is correct, it is interesting that Paul knew of the work Mary had done in Rome (see 1:8). ²³Walter Bauer, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature*, 3d ed., rev. and ed. Frederick W. Danker (Chicago: University of Chicago Press, 2000), 480. ²⁴Since this term includes both males and females, it does not help us to decide between "Junias" and "Junia." ²⁵W. E. Vine, Merrill F. Unger, and William White, Jr., *Vine's Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1985), 342. ²⁶F. F. Bruce, *The Letter of Paul to the Romans*, 2d ed., The Tyndale New Testament Commentaries (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 259. ²⁷William Barclay, *The Letter to the Romans*, rev. ed., The Daily Study Bible (Philadelphia: Westminster Press, 1975), 212. ²⁸J. B. Lightfoot, *Saint Paul's Epistle to the Philippians*, 4th ed. (London: Macmillan and Co., 1879), 177. ²⁹Bauer, 941–42. ³⁰Vine, 35–36.

³¹Bruce, 259. ³²A "freedman" was a slave who had obtained his freedom. ³³Bruce, 260.

³⁴For information on Herod's family, see David L. Roper, *Acts 1—14*, Truth for Today Commentary (Searcy, Ark.: Resource Publications, 2001), 440–44, 546. ³⁵Paul later tried but failed to convert one from the Herod family, King Herod Agrippa II (Acts 25:13–26:32). ³⁶Morris, 536. ³⁷Barclay, 214.

³⁸The possibility that this was the case is increased by the fact that men of Cyrene were among those who first brought the gospel to Gentiles at Antioch (Acts 11:19–21). ³⁹"Hermes" and "Hermas" look almost the same, but the two names are as different as Roper and Ripper. "Hermes" was the name of the Greek god called Mercury by the Romans; it was also a common slave name. "Hermas" is thought to be a shortened form of some longer, unknown name. ⁴⁰"Philologus" means "lover of words."

⁴¹In those days, a handshake was mainly used to seal an agreement (see Gal. 2:9). ⁴²Hartman.

⁴³Application can be made to Christians who make matters of opinion into matters of faith and so divide the body, violating Paul's teaching in Romans 14; 15. However, the description of the teachers in Romans 16:17–20a better suits false teachers in general. ⁴⁴Stott, 399–400. ⁴⁵Vine, 179.

⁴⁶Ibid., 394. ⁴⁷Barclay also gave this translation. (Barclay, 217.) ⁴⁸Vine, 47. ⁴⁹On some occasions false teachers need to be confronted, but here Paul was primarily urging Christians to avoid giving them an opportunity to spread their error. ⁵⁰Bauer, 1089.

⁵¹W. Grundmann, "kakós," in *Theological Dictionary of the New Testament*, ed. Gerhard Kittel and Gerhard Friedrich, trans. and abr. Geoffrey W. Bromiley (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 393. ⁵²Vine, 291. ⁵³See Bauer, 976. ⁵⁴Paul called Timothy his "child in the Lord" (1 Cor. 4:17), indicating that he had converted him. We may deduce from Acts 16:1, 2 that Timothy was from Lystra. Timothy was probably converted in Lystra when Paul and Barnabas were on the first missionary journey. (Acts 14:6–23 tells about the missionaries' stay in Lystra during the first journey.) ⁵⁵Roman citizens had three names, as many of us do. The Romans called these the *praenomen* (first name), *nomen gentile* (family name), and *cognomen* (nickname or personal name). (Bruce, 265.) ⁵⁶Many in the US pronounce Erastus with the emphasis on the second syllable: "E-RAS-tus." This name is still used by the Greeks today. However, they put the emphasis on the

first syllable: “ER-uh-stus.”⁵⁷ *The Analytical Greek Lexicon*, 284. ⁵⁸John McRay, *Archaeology and the New Testament* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1991), 331. A photo of the inscription is included on this page. One also appears in David L. Roper, *Acts 15—28*, Truth for Today Commentary (Searcy, Ark.: Resource Publications, 2001), 542. ⁵⁹Parents in the US have also been known to give their children names that are actually Latin numbers. The tenth daughter of Restoration leader Alexander Campbell was named Decima. ⁶⁰There is some question about this ending to Romans since it appears in various places in different ancient manuscripts. For a believer, it is enough to know that God providentially preserved it for us in this location. What a wonderful closing it provides for this great document!

⁶¹McGuigan, 446. ⁶²Some believe that “prophets” refers to New Testament prophets (inspired spokesmen for God). Since Paul constantly quoted from the Old Testament in his letter to the Romans, it seems better to take “prophets” as a reference to Old Testament prophets. ⁶³Barclay, 222. ⁶⁴Warren W. Wiersbe, *The Bible Exposition Commentary*, vol. 1 (Wheaton, Ill.: Victor Books, 1989), 565.

⁶⁵Quoted in Leonard Louis Levinson, *Webster’s Unafraid Dictionary* (New York: Collier Books, 1967), 92. ⁶⁶Adapted from *Into the Abundant Life*, 2d ed. (Searcy, Ark.: Truth for Today World Mission School, 2012), 250–54. ⁶⁷Several thoughts in this paragraph were adapted from Bruce Barton, David Veerman, Neil Wilson, *Romans*, Life Application Bible Commentary series (Wheaton, Ill.: Tyndale House Publishers, 1992), 296. ⁶⁸Adapted from Charles R. Swindoll, *Relating to Others in Love: A Study of Romans 12—16* (Anaheim, Calif.: Insight for Living, 1985), 78. ⁶⁹Dale Hartman, sermon preached at Eastside church of Christ, Midwest City, Oklahoma, 26 February 2006.